

Grete Dahl og Sandra Lien

**Uførepensjon og sosialhjelp/
introduksjonsstønnad blant
innvandrere**

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the various research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, juni 2006
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-7027-8 Trykt versjon
ISBN 82-537-7028-6 Elektronisk versjon
ISSN 0806-2056

Emnegruppe
03.04.30

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå/205

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Sammendrag

Grete Dahl og Sandra Lien

Uførepensjon og sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere

Rapporter 2006/24 • Statistisk sentralbyrå 2006

Denne rapporten beskriver mottak av uførepensjon og sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere.

I den delen som omhandler uførepensjon, er det rettet et spesielt fokus på førstegenerasjonsinnvandrere som mottar uførepensjon, og med noen sammenlignbare tall for alle uførepensjonister i befolkningen. Dataene er for året 2004, men det er også gitt noen tall tilbake i tid. Alle dataene er hentet fra FD-Trygd (Forløpsdatabasen-Trygd).

Dataene om sosialhjelp/introduksjonsstønad omfatter personer som mottar sosialhjelp/introduksjonsstønad i 2003 og 2004, med et spesielt fokus på mottakere med innvandrerbakgrunn. Dataene er hentet fra sosialhjelpsregisteret for 2003 og 2004, og befolkningsfiler.

Prosjektstøtte: Arbeidet med rapporten er finansiert av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Innhold

1. Sammendrag.....	9
1.1. Uførepensjon blant innvandrere	9
1.2. Sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere.....	9
2. Uførepensjon blant innvandrere.....	11
2.1. Formål.....	11
2.3. Omfang, datakilder og metode	11
2.3. Begreper og kjennemerker	11
2.4. Innvandrere og uførepensjon.....	11
2.5. Andel uførepensjonister i innvandrergupper	12
2.6. Uføreandel og demografiske kjennetegn.....	13
2.7. Minstepensjon, uføregrad og mottak av sosialhjelp	14
2.8. Uførepensjonering, botid og alder	15
2.9. Uførepensjonering og landbakgrunn	16
3. Sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere	19
3.1. Formål.....	19
3.2. Omfang og datakilde	19
3.3. Begreper	19
3.4. Usikkerhet i dataene.....	20
3.5. Innvandrere med økonomisk sosialhjelp/ introduksjonsstønad	20
3.6. Opprinnelse har betydning	22
3.7. Fanges man i sosialhjelpssystemet?	22
3.8. Mest hjelp i etableringsfasen	23
Referanser.....	26
Vedlegg	
A. Tabeller til delen om uførepensjon blant innvandrere	27
B. Tabeller til delen om sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere.....	41
Tidligere utgitt på emneområdet	44
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter	45

Figurregister

2. Uførepensjon blant innvandrere

2.1. Andel personer med uførepensjon blant bosatte personer i alderen 18-67 år pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004. Prosent.....	12
2.2. Andel bosatte personer med uførepensjon i ulike aldersgrupper pr. 31.12.2004. Prosent.....	13
2.3. Personer med uførepensjon blant bosatte førstegenerasjonsinnvandrere og i befolkningen etter kjønn og alder pr. 31.12.2004. Prosent.....	14
2.4. Andel personer med uførepensjon blant bosatte personer i alderen 18-67 år. Menn og kvinner i Oslo og resten av landet pr. 31.12.2004. Prosent.....	14
2.5. Andel personer med minstepensjon, med uføregrad 100, og som mottar sosialhjelp blant bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon og blant alle bosatte uførepensjonister pr. 31.12.2004. Prosent.....	15
2.6. Andel bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for botid pr. 31.12. 2004. Prosent....	15
2.7. Andel bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for alder og botid pr. 31.12.2004. Prosent.....	16
2.8. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter landbakgrunn pr. 31.12.2004. Prosent.....	16
2.9. Andel bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for landbakgrunn pr. 31.12.2004. Prosent.....	17
2.10. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for botid og landbakgrunn pr. 31.12.2004. Prosent.....	17
2.11. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for landbakgrunn og alder. 2004. Prosent	17
2.12. Andel bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon pr. 31.12.2004. Noen utvalgte land. Prosent.....	18

3. Sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere

3.1. Andel førstegenerasjonsinnvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter region, botid (2 år og mer) og stønadslengde. Samlet, vestlige og ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere. 2004.....	24
---	----

Tabellregister

3. Sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere

3.1. Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad. 2003 og 2004.....	21
3.2. Andel innvandrermottakere av sosialhjelp/ introduksjonsstønad av befolkningen etter botid, 2003 og 2004. Prosent.....	21
3.3. Andel innvandrermottakere av sosialhjelp/ introduksjonsstønad av alle mottakere etter botid, 2003 og 2004. Prosent.....	21
3.4. Andel førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og innvandrerbakgrunn, 2003 og 2004. Prosent.....	22
3.5. Førstegenerasjonsinnvandrere med sosialhjelp/ introduksjonsstønad etter botid og region i prosent av førstegenerasjonsbefolkningen. 2003 og 2004.....	22
3.6. Andel førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/ introduksjonsstønad etter botid og stønadslengde. 2003 og 2004.....	22
3.7. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid, stønadslengde og region i prosent av førstegenerasjonsbefolkningen fra tilsvarende region. 2003.....	23
3.8. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid, stønadslengde og region i prosent av førstegenerasjonsbefolkningen fra tilsvarende region. 2004.....	23
3.9. Gjennomsnittlig stønadsutbetaling for førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/ introduksjonsstønad etter region og botid. 2003 og 2004 (løpende kroner).....	25

Vedlegg

A1. Bosatte personer i befolkningen og i innvandrerbefolkningen pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004.....	27
A2. Bosatte personer med uførepensjon og bosatte personer, i alt, i alderen 18-67 år i befolkningen og i innvandrerbefolkningen pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004.....	27
A3. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon og bosatte førstegenerasjonsinnvandrere, i alt, i alderen 18-67 år pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004. Landbakgrunn.....	28
A4. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter kjønn, alder og landbakgrunn pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004. Antall personer og prosent.....	28
A5. Bosatte uførepensjonister etter kjønn og alder pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004. Antall personer og prosent.....	29
A6. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon og bosatte førstegenerasjonsinnvandrere, i alt, i alderen 18-67 år pr. 31.12.2000 og -2004. Grupper for kjønn, bosted og alder.....	29
A7. Bosatte personer med uførepensjon og bosatte personer, i alt, i alderen 18-67 år pr. 31.12.2000 og -2004. Grupper for kjønn, bosted og alder.....	30
A8. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter kjønn, bosted, størrelse på pensjonen, alder, uføregrad og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000. Antall personer og prosent.....	30
A9. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter kjønn, bosted, størrelse på pensjonen, alder, uføregrad og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2004. Antall personer og prosent.....	31
A10. Bosatte personer med uførepensjon etter kjønn, bosted, størrelse på pensjonen, alder, uføregrad og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000. Antall personer og prosent.....	31
A11. Bosatte personer med uførepensjon etter kjønn, bosted, størrelse på pensjonen, alder, uføregrad og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2004. Antall personer og prosent.....	32
A12. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon og bosatte førstegenerasjonsinnvandrere, i alt, i alderen 18-67 år etter botid pr. 31.12.2000 og -2004. Antall personer og prosent.....	32
A13. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i alderen 18-67 år etter alder og botid pr. 31.12.2000 og -2004, og andel førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i alderen 18-67 år i grupper for alder og botid pr. 31.12.2004. Prosent.....	33
A14. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 år. Andelen menn/kvinner, gjennomsnittlig alder, gjennomsnittlig botid og personer med uførepensjon i grupper for landbakgrunn pr. 31.12.2000.....	33
A15. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 år. Andelen menn/kvinner, gjennomsnittlig alder, gjennomsnittlig botid og personer med uførepensjon i grupper for landbakgrunn pr. 31.12.2004.....	34
A16. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter landbakgrunn, alder, kjønn, botid, størrelse på pensjonen og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000 og -2004. Bosnia-Hercegovina, Somalia, Thailand, Sri-Lanka, Kina og Irak.....	35
A17. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter landbakgrunn, alder, kjønn, botid, størrelse på pensjonen og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000 og -2004. Filippinene, Serbia og Montenegro, Vietnam, Polen og Chile.....	36
A18. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter landbakgrunn, alder, kjønn, botid, størrelse på pensjonen og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000 og -2004. Iran, India, Tyrkia, Pakistan og Marokko.....	37

A19. Antall personer med uførepensjon blant alle bosatte personer og blant bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 år pr. 31.12.2000. Grupper for alder og landbakgrunn. Prosent	38
A20. Antall personer med uførepensjon blant alle bosatte personer og blant bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 år pr. 31.12.2004. Grupper for alder og landbakgrunn. Prosent	38
A21. Antall personer med uførepensjon blant alle bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 år pr. 31.12.2000. Grupper for alder og landbakgrunn. Prosent	39
A22. Antall personer med uførepensjon blant alle bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 år pr. 31.12.2004. Grupper for alder og landbakgrunn. Prosent	40
A23. Beregnet antall uførepensjonister blant førstegenerasjonsinnvandrere, gitt samme aldersfordeling blant førstegenerasjonsinnvandrere som i befolkningen 18 år og over. 2004.....	40
B1. Oversikt over befolkningen. 1/1-2004 og 1/1-2005	41
B2. Innvandrer mottakere av sosialhjelp/introduksjons-stønad etter botid. 2003 og 2004	41
B3. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og innvandrerbakgrunn. 2003 og 2004	41
B4. Innvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og region. 2003 og 2004	41
B5. Andel innvandrere med sosialhjelp/introduksjons-stønad etter botid og region. 2003 og 2004.....	41
B6. Førstegenerasjonsinnvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og region. 2003 og 2004	41
B7. Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad med innvandrerbakgrunn etter botid og stønadslengde. 2003 og 2004	42
B8. Andel innvandrere med sosialhjelp/introduksjons-stønad etter botid og stønadslengde. 2003 og 2004	42
B9. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/ introduksjonsstønad etter botid og stønadslengde. 2003 og 2004..	42
B10. Alle mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter stønadslengde. 2003 og 2004.....	42
B11. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid, stønadslengde og region. 2003	42
B12. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid, stønadslengde og region. 2004	43
B13. Andel førstegenerasjonsinnvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter region, botid (2 år og mer) og stønadslengde. Samlet, vestlige og ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere. 2004.....	43

1. Sammendrag

1.1. Uførepensjon blant innvandrere

I 2004 hadde 6 prosent, eller nesten 14 900 førstegenerasjonsinnvandrere uførepensjon, mens andelen uførepensjonister var på 10 prosent for alle bosatte personer i alderen 18-67 år. Sammenlignet med alle uførepensjonister, er det prosentvis flere menn og flere unge personer blant førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon har dårligere økonomiske kår enn andre uførepensjonister. Dette avspeiler seg i at andelen minstepensjonister og andelen personer som mottar sosialhjelp er høyere blant førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon enn blant andre uførepensjonister. De fleste førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon har også høy uføregrad, og de har således reduserte muligheter til å utnytte en restarbeidsevne.

Uføretilbøyeligheten øker med alderen, og sammenlignet med befolkningen er førstegenerasjonsinnvandrere svakere representert i de eldre aldersgruppene. Dette kan forklare en del av den gjennomsnittlig lave uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere sammenlignet med befolkningen generelt. Uførepensjon kan også lettere oppnås av yrkesaktive enn av ikke yrkesaktive personer, og innvandrernes forholdsvis beskjedne deltakelse i arbeidslivet sammen med at mange av dem har forholdsvis kort botid i Norge, kan også forklare en del av den lave uføreandelen i denne gruppen. Men årsaksforholdene her er komplekse, og mange andre faktorer i tillegg til de ovennevnte, bidrar trolig til den lave uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere.

I 2004 var 70 prosent av alle førstegenerasjonsinnvandrere som er under risiko for uførepensjon ikke-vestlige innvandrere, og uføreandelen for disse var på 5,9 prosent, mot 6,3 prosent for vestlige innvandrere. Uføreandelen for førstegenerasjonsinnvandrere øker med personenes alder og botid, og i alle grupper for alder og botid er uføreandelene høyere for førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land enn for førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land. Men til tross for dette er altså gjennomsnittlig uføreandel noe høyere for vestlige enn for ikke-vestlige innvandrere,

og dette skyldes at en stor del av førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land gjennomgående er eldre enn de fra ikke-vestlige land. Mange førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land har også en svært lang botid sammenlignet med førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land. Den forholdsvis høye uføreandelen blant eldre innvandrere og blant innvandrere med lang botid fra vestlige land slår sterkt ut i gjennomsnittlig uføreandel for denne gruppen. For førstegenerasjonsinnvandrere, spesielt fra ikke-vestlige land, er det til dels svært store forskjeller i uføreandelene mellom grupper av personer fra ulike land.

1.2. Sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere

Formålet med analysen var å si noe om innvandreres bruk av økonomisk sosialhjelp i årene 2003 og 2004, selv om årene er spesielle for sosialhjelpsstatistikken. Med den nye loven om introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere var det for de to aktuelle årene ikke mulig å skille mellom mottakere av sosialhjelp og introduksjonsstønad. Årene kan i liten grad sammenlignes med tall for tidligere år, og heller ikke sammenlignes med hverandre. I analysen har vi forsøkt å skille mottakerne av de to ytelsene ved hjelp av botid. Mottakere med kort botid (under 2 år) forventes å oppfylle kriteriene for mottak av introduksjonsstønad, mens de med lang botid (over 2 år) kan antas å motta sosialhjelp.

I 2004 mottok nesten 3 prosent av befolkningen i Norge sosialhjelp/introduksjonsstønad (132 100 personer), og noe i underkant 5 prosent dersom barn og ektefeller inkluderes. Blant innvandrere var andelen noe høyere. Vel 9 prosent av innvandrerbefolkningen mottok sosialhjelp/introduksjonsstønad, og 21 prosent dersom barn og ektefeller. Tilsvarende mottok 11 prosent av førstegenerasjonsbefolkningen samme stønad. Med andre ord var nesten alle stønadmottakere med innvandrerbakgrunn førstegenerasjonsinnvandrere (98 prosent). Tendensene i 2003 skiller seg lite fra dette.

I analysen brukes botid for å skille mellom mottakere av sosialhjelp og introduksjonsstønad. Dette viser at 7

prosent av innvandrerbefolkningen og 8 prosent av førstegenerasjonsbefolkningen mottar sosialhjelp, mens henholdsvis 2 og 3 prosent mottar introduksjonsstønad.

Langt flere ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere var avhengig av sosialhjelp/ introduksjonsstønad enn vestlige. Den største enkeltgruppen kom fra Asia inkludert Tyrkia, men ved å se mottakerne i forhold til førstegenerasjonsbefolkningen fra de samme regionene ble bildet noe mer nyansert. For mottakere med lang botid var andelene høyest i førstegenerasjonsbefolkningen fra Afrika, fulgt av de øvrige ikke-vestlige regionene et lite stykke bak. Foruten Sør- og Mellom-Amerika var tendensen den samme for mottakere med kort botid.

Førstegenerasjonsmottakerne av sosialhjelp/introduksjonsstønad var i større grad langtidsmottakere enn befolkningen for øvrig. Mens omkring 60 prosent av alle mottakere fikk stønad i mindre enn 6 måneder i løpet av 2003 eller 2004, gjaldt det for førstegenerasjonsmottakerne bare 44 prosent i 2004 og 41 prosent i 2003. I 2004 var det små forskjeller mellom kort og lang botid (44 mot 43 prosent), mens det i 2003 var flere korttidsmottakere blant de med lang botid enn de med kort botid (44 mot 30 prosent). Det var en større andel av den ikke-vestlige enn den vestlige førstegenerasjonsbefolkningen som mottok økonomisk stønad i 6 måneder eller mer. Den høyeste andelen av mottakere med lang botid finnes i innvandrerbefolkningen fra Afrika, men også de øvrige ikke-vestlige mottakerne hadde høye andeler. Blant mottakere med kort botid var imidlertid andelene små.

Funnene viser at behovet for økonomisk støtte synker med økende botid, særlig for de med botid 4 år eller mer. Derimot skiller førstegenerasjonsmottakere med lang stønadstid seg noe fra dette, gjennom en økning etter 4 års og 9 års botid. Tendensen var sterkest for mottakere med stønad i 10 måneder eller mer, men gjaldt også mottakere med stønad i 6 til 9 måneder selv om andelene var lavere. I hovedsak var det ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere som bidro til å skape denne økningen.

Førstegenerasjonsmottakere hadde langt høyere gjennomsnittsutbetalinger enn for alle mottakere sett under ett, dette gjaldt særlig mottakere med ikke-vestlig bakgrunn. Den gjennomsnittlige stønadsutbetalingen var, med unntak av de med botid under 2 år, generelt høyest de første årene etter ankomst. Den økte med stigende botid til og med 6 år, for deretter å bli redusert. De gjennomsnittlige stønadsutbetalingene lå i 2003 på et høyere nivå, men dette kan nok forklares med problemer i datamaterialet.

Tabeller for delen om uførepensjon blant innvandrere er presentert i vedlegg A, mens tabeller for delen om sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere enten er presentert i teksten eller i vedlegg B.

2. Uførepensjon blant innvandrere

2.1. Formål

Formålet med analysen er å gi opplysninger om uførepensjon blant innvandrere. Opplysningene er for året 2004, og resultatene oppdaterer tilsvarende data for 2000 i et tidligere arbeid fra Statistisk sentralbyrå (Dahl 2004). Det er også gitt noen få opplysninger for årene 1992 og 1996.

2.3. Omfang, datakilder og metode

Omfang

Analysen omfatter alle innvandrere som er bosatt pr. 31.12.2004. Det fokuseres spesielt på førstegenerasjonsinnvandrere. Som nevnt ovenfor, sammenlignes dataene med tilsvarende opplysninger for 2000, og det er derfor nyttet samme variable som i analysen for 2000.

De viktigste kjennmerkene som inngår er kjønn, alder, landbakgrunn og botid, samt opplysninger om uføregrad og størrelse på pensjonen. Det er også gitt opplysninger om mottak av sosialhjelp, og noen hovedtall for innvandrere som er bosatt i Oslo.

Datakilde og analyseenhet

Dataene er hentet fra FD-Trygd (Forløpsdatabasen-Trygd). Analysen er basert på en fulltelling. Person er analyseenhet.

Metode

For å presentere analyseresultatene brukes figurer og verbale framstillinger. I tillegg finnes en ganske omfattende samling tabeller i vedlegg A.

2.3. Begreper og kjennemerker

Uførepensjonist: Person som mottar uførepensjon fra folketrygden. Foreløpig uførestønning og tidsbegrenset uførestønning er ikke regnet som uførepensjon.

Innvandrerbefolkningen: Bosatte personer med to utenlandsfødte foreldre.

Innvandrerbefolkningen består av følgende persongrupper:

Førstegenerasjonsinnvandrere: Bosatt person som er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre.

Etterkommer: Bosatt person født i Norge med to utenlandsfødte foreldre.

Landbakgrunn: Innvandrere som er født i utlandet får som hovedregel eget fødeland som landbakgrunn.

Verdensregioner: De fem verdensregionene er Norden, Vest-Europa (unntatt Tyrkia), Øst-Europa, Nord-Amerika og Oceania, og Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika.

Vestlige land: Norden, Vest-Europa (unntatt Tyrkia), Nord-Amerika og Oceania.

Ikke-vestlige land: Øst-Europa, Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika.

Botid: Som botid er regnet tiden mellom første oppholdsdato i Norge og det tidspunktet analyse-resultatene gjelder for.

Alder: Personens alder er regnet ved utgangen av året.

Minstepensjon: Pensjon hvor særtillegget inngår, det vil si at særtillegget er større enn null.

Sosialhjelp: Økonomisk sosialhjelp etter Lov om sosiale tjenester. En person er regnet å ha mottatt sosialhjelp i et år dersom slik hjelp er mottatt i hele eller deler av året.

2.4. Innvandrere og uførepensjon

På 1990-tallet og i de første årene på 2000-tallet har innvandrerbefolkningen økt mye sterkere enn befolkningen totalt. Innvandrerbefolkningen, som omfatter både førstegenerasjonsinnvandrere og etterkommere, utgjorde 4,5 prosent av befolkningen i 1992, 5,3 prosent i 1996, 6,6 prosent i 2000 og 7,9 prosent ved utgangen av 2004. Dette tilsvarer en økning i innvandrerbefolkningen på nesten 172 900 personer fra 1992 til 2004, fra vel 192 100 personer i 1992 til nesten 365 000 personer i 2004. Fra 2000 til 2004 har innvandrerbefolkningen økt med nesten 67 300 personer, se tabell

A1. Tallet på førstegenerasjonsinnvandrere er økt med vel 132 600 personer fra 1992 til 2004. Fra 2000 til 2004 har det vært en økning i tallet på førstegenerasjonsinnvandrere på vel 51 100 personer, og vel 301 000 førstegenerasjonsinnvandrere er bosatt i Norge ved utgangen av 2004. Tallet på etterkommere ved utgangen av 2004 er på nesten 64 000 personer. Dette er personer som er født i Norge med to utenlandsfødte foreldre. Denne gruppen er økt med nesten 40 300 personer fra 1992 til 2004, og med vel 16 100 personer fra 2000 til 2004. For en bredere beskrivelse av innvandrerbefolkningen vises til (Tronstad, red, 2004).

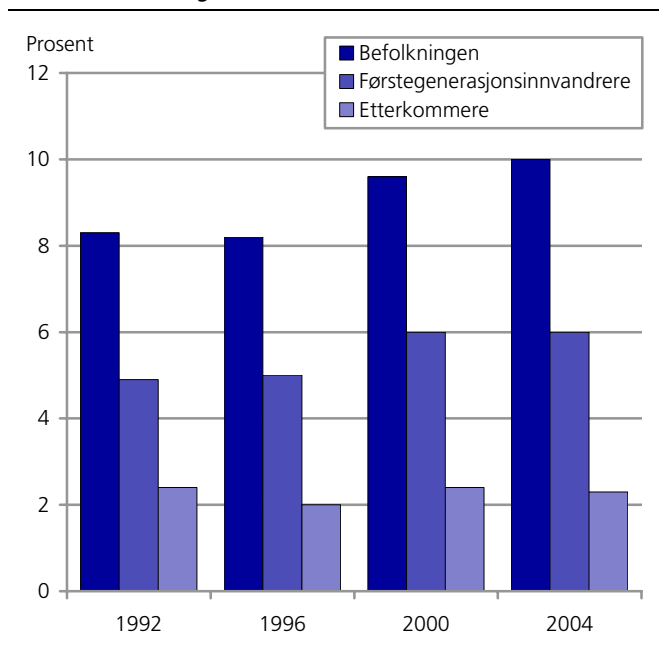
Uførepensjon fra folketrygden kan gis til personer som har fått sin inntektsevne/arbeidsevne varig nedsatt med minst 50 prosent. Uførepensjon gis til personer mellom 18 år og 67 år. Tidlig på 1990-tallet var nedre aldersgrense enda lavere. De viktigste komponentene som uførepensjonen består av er grunnpensjon, tilleggspensjon og/eller særtilllegg. Pensjonen fastsettes på grunnlag av tidligere pensjonsgivende inntekt og graden av nedsatt inntektsevne/arbeidsevne (uføregrad). Ved beregning av tilleggspensjonen blir det tatt hensyn til antatte framtidige pensjonspoeng for tiden fra uførhet og fram til personen fyller 66 år. Bortsett fra en liten nedgang i tallet på uførepensjonister fra 1992 til 1993, har tallet på uførepensjonister økt hvert år fra 1992 til 2004. I denne perioden er økningen i tallet på uførepensjonister på vel 66 100 personer. Fra 2000 til 2004 er tallet på uførepensjonister økt med nesten 22 800 personer, og i 2004 mottar nesten 302 400 personer uførepensjon fra folketrygden (Rikstrygdeverket 2001 og 2005). Som uførepensjon er ikke regnet foreløpig uførestønad og tidsbegrenset uførestønad. Pr. desember 2004 hadde 2 100 personer foreløpig uførestønad og 8 500 personer hadde tidsbegrenset uførestønad (Rikstrygdeverket 2005). Offisiell statistikk har ikke opplysninger om hvor mange av disse personene som eventuelt er innvandrere.

2.5. Andel uførepensjonister i innvandrergupper

Uendret og fortsatt lav uføreandel blant innvandrere i de første årene på 2000-tallet

Etter en svak økning i uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere på 1990-tallet hadde 6,0 prosent av førstegenerasjonsinnvandrerne i alderen 18-67 år uførepensjon fra folketrygden både i 2000 og 2004. Tallet på førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i disse to årene er henholdsvis nesten 12 300 personer i 2000 og nesten 14 900 personer i 2004. Etterkommere er en liten og svært ung befolkningsgruppe, og av disse hadde bare litt over 2 prosent uførepensjon både i 2000 og 2004. Blant alle bosatte personer i alderen 18-67 år mottok 9,6 prosent uførepensjon i 2000, og 10,0 prosent, eller, i alt, 293 000 bosatte personer mottok uførepensjon i 2004, se figur 2.1 og tabell A2.

Figur 2.1. Andel personer med uførepensjon blant bosatte personer i alderen 18¹-67² år pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004. Prosent

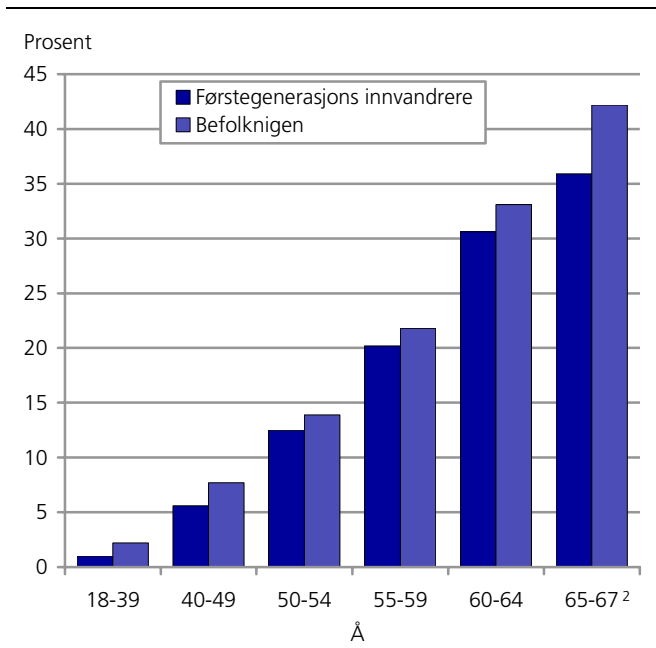

¹ 1992 og 1996 er 16 år nedre aldersgrense for uførepensjon.

² En person kan motta uførepensjon til og med den måneden personen fyller 67 år. I befolkningsgrunnlaget inngår derfor bare 1/12 av personene på 67 år.

Det er grunn til å stille spørsmål om hvilke faktorer som forklarer denne lave uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere. Kan for eksempel den lave uføreandelen blant bosatte førstegenerasjonsinnvandrere ha sammenheng med at mange førstegenerasjonsinnvandrere med norsk uførepensjon er flyttet ut av Norge? Uførepensjon fra folketrygden kan som hovedregel eksporteres fritt innenfor EU/EØS eller andre land som Norge har trygdeavtaler med. Personer kan også som hovedregel ta med pensjon til andre land enn dette, dersom de har over 20 års botid i Norge etter fylte 16 år (www.trygdeataten.no>utland). Ved utgangen av 2004 var det, i alt, 302 369 personer som mottok uførepensjon fra folketrygden (Rikstrygdeverket 2005). I alt vel 293 000 av disse uførepensjonistene var bosatt i Norge, jf. ovenfor, og ved å legge disse tallene til grunn mottok anslagsvis vel 9 300 personer i utlandet uførepensjon fra Norge ved utgangen av 2004. Vi har ikke opplysninger om hvor mange av disse 9 300 uførepensjonistene som er utflyttede førstegenerasjonsinnvandrere, men i 2003 er 88 prosent av personene som bor i utlandet og som har norsk uførepensjon, bosatt enten i Norden eller i EØS-land utenom Norden (Folketrygdkontoret for utenlandssaker 2003). Trolig er en del av disse personene utflyttede førstegenerasjonsinnvandrere som i sin tid kom til Norge fra vestlige land, men mange er også etniske nordmenn som har bosatt seg i Norden eller i andre land i Europa og som oppbærer uførepensjon fra Norge. De øvrige 12 prosent, eller anslagsvis om lag 1 000 personer, er uførepensjonister som er bosatt i ikke-vestlige land eller i Nord-Amerika og Oceania.

Figur 2.2. Andel bosatte personer med uførepensjon i ulike aldersgrupper¹ pr. 31.12.2004. Prosent

¹ Se note 2, figur 2.1.

Dette er trolig personer som tidligere har vært førstegenerasjonsinnvandrere til Norge fra disse landene, eller også personer uten innvandrerbakgrunn med norsk uførepensjon, som har bosatt seg i disse landene. Siden vi innledet dette avsnittet med å stille spørsmål til den lave uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere kan det som et teoretisk tankeeksperiment være interessant å anta at alle disse 9 300 personene er utflyttede førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon fra Norge. Vi kjenner heller ikke til hvor mange førstegenerasjonsinnvandrere som er flyttet ut fra Norge uten å ha uførepensjon, så uføreandelen for denne gruppen kan ikke beregnes. Men dersom vi rent teoretisk antar at disse 9 300 personene er førstegenerasjonsinnvandrere som fortsatt "bor i Norge", er uføreandelen i den populasjonen som da består både av faktisk bosatte førstegenerasjonsinnvandrere og de 9 300 personer som er "antatt bosatt" i Norge, likevel bare vel 9 prosent, og altså lavere enn gjennomsnittet i hele befolkningen som er på 10 prosent. Den senere delen av analysen omfatter bare personer som er bosatt i Norge.

Uførepensjon er knyttet til sykdom eller manglende arbeidsevne, men den lave uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere er trolig ikke forklart ved at det er mindre sykkelighet blant førstegenerasjonsinnvandrere enn i befolkningen. Uføretilbøyeligheten øker med alderen, og sammenlignet med befolkningen er førstegenerasjonsinnvandrere svakere representert i de eldre aldersgruppene. Dette kan forklare en del av den gjennomsnittlige lave uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere, selv om uføreandelen er lavere i alle aldersgrupper blant førstegenerasjons-

innvandrere enn i befolkningen, se figur 2.2. Resultatene i figur 2.2 gjelder for 2004, men også i 2000 er det tilsvarende forskjeller i uføreandelene for ulike aldersgrupper mellom henholdsvis førstegenerasjonsinnvandrere og befolkningen, se tabellene A6 og A7. I tabell A23 er beregnet antall førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon gitt at aldersfordelingen er den samme blant førstegenerasjonsinnvandrere som i befolkningen i alderen 18-67 år. Dette gir et beregnet antall uførepensjonerte førstegenerasjonsinnvandrere på 20 800 personer mot faktisk registrert 14 900 personer, og beregnet uføreandel er på 8,4 prosent, mot faktisk registrert 6,0 prosent. Som vist i kapittel 2.9 er det også store forskjeller i aldersfordelingen og uføreandelene mellom vestlige og ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere.

Arbeidsdeltakelsen er betydelig lavere blant førstegenerasjonsinnvandrere enn generelt i befolkningen, og mangelfull integrering eller deltakelse i arbeidslivet er trolig en ganske viktig forklaring til den forholdsvis lave uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere. I 4. kvartal 2004 var for eksempel 56,6 prosent av førstegenerasjonsinnvandrerne sysselsatt, mens tilsvarende andel i befolkningen var 69,3 prosent (Statistisk sentralbyrå 2005). Uførepensjon kan lettere oppnås av yrkesaktive enn av ikke yrkesaktive personer, og innvandrernes forholdsvis beskjedne deltakelse i arbeidslivet kan forklare en del av den lave uføreandelen i denne gruppen. Mange innvandrere har også kort botid, og dette reduserer mulighetene til å oppnå uførepensjon, spesielt for innvandrere som ikke er flyktninger. Men årsaksforholdene her er komplekse, og mange andre faktorer i tillegg til de ovennevnte, bidrar trolig også til den lave uføreandelen blant førstegenerasjonsinnvandrere.

2.6. Uføreandel og demografiske kjennetegn

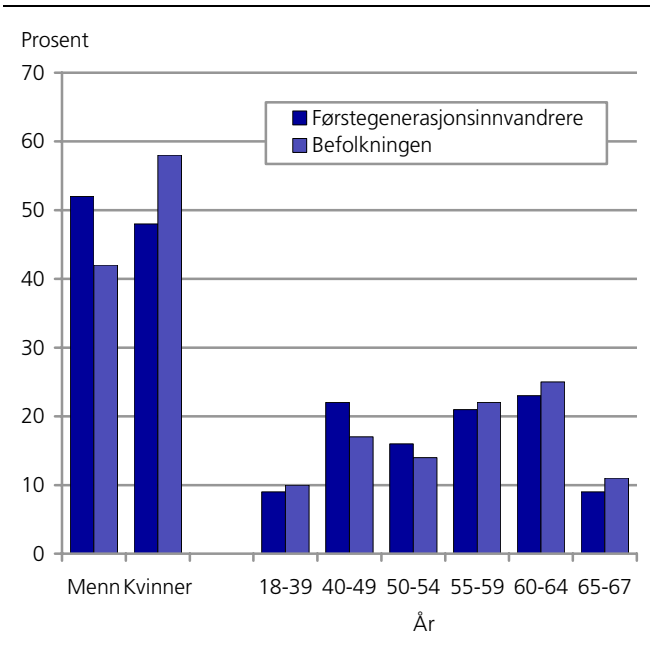
Flere menn og flere yngre førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon

Blant førstegenerasjonsinnvandrerne hadde nesten 7 800 menn og nesten 7 100 kvinner uførepensjon i 2004. For menn tilsvarer dette en andel på 52 prosent av alle førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon, og for kvinner er andelen 48 prosent, se figur 2.3. I 2000 var de tilsvarende andelene henholdsvis 51 prosent menn og 49 prosent kvinner, se tabell A4. I befolkningen, totalt, er det langt flere kvinner enn menn som mottar uførepensjon. I 2004 var 42 prosent av uførepensjonistene menn og 58 prosent var kvinner, og andelene var like store i 2000, se tabell A5.

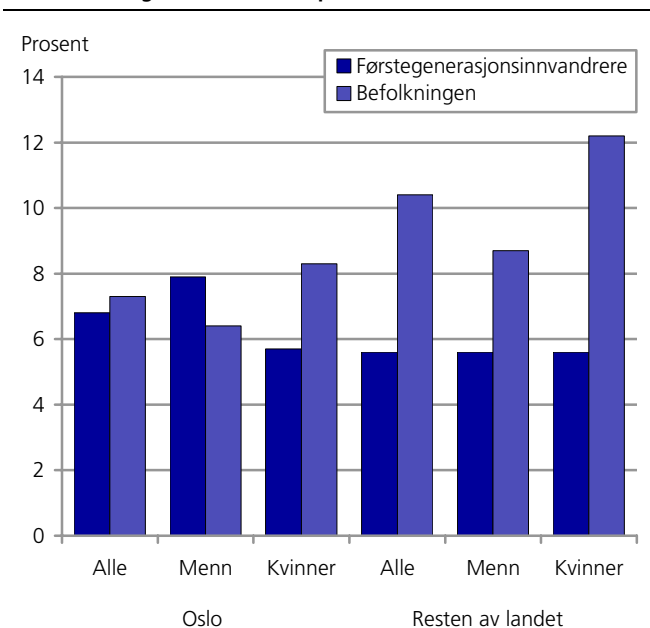
Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon er også gjennomgående yngre enn alle uførepensjonister. I 2004 var 47 prosent av førstegenerasjonsinnvandrerne med uførepensjon under 55 år, og vel halvparten, 53 prosent, var i alderen 55-67 år. Av alle uførepensjonister var 41 prosent under 55 år i 2004,

og nesten 60 prosent var 55 år eller eldre, se figur 2.3 og tabellene A4-A5. I 2000 er 52 prosent av første-generasjonsinnvandrerne med uførepensjon under 55 år, og andelen er 46 prosent blant alle uførepensjonister.

Figur 2.3. Personer med uførepensjon blant bosatte første-generasjonsinnvandrere og i befolkningen etter kjønn og alder pr. 31.12.2004. Prosent

Figur 2.4. Andel personer med uførepensjon blant bosatte personer i alderen 18-67¹ år. Menn og kvinner i Oslo og resten av landet pr. 31.12.2004. Prosent

¹ Se note 2, figur 2.1.

Høy uføreandel blant menn, spesielt i Oslo

Blant første-generasjonsinnvandrere er uførepensjon mer vanlig blant menn enn blant kvinner. I 2004 var uføreandelen blant menn og kvinner henholdsvis 6,4 prosent for menn og 5,6 prosent for kvinner. De tilsvarende andelenene i 2000 var 6,2 prosent for menn og 5,8 prosent for kvinner, se tabell A6. Det er spesielt menn i Oslo som har en høy uføreandel. I 2004 var andelen første-generasjonsinnvandrere med uførepensjon i Oslo 7,9 prosent blant menn, og 5,7 prosent blant kvinner. For første-generasjonsinnvandrede menn og kvinner i resten av landet, utenom Oslo, er uføreandelen like stor for menn og kvinner, 5,6 prosent. I befolkningen er imidlertid uføreandelen klart større for kvinner enn for menn både i Oslo og resten av landet, se figur 2.4.

Forskjellene i uføreandel mellom menn og kvinner blant første-generasjonsinnvandrere og i befolkningen kan ses i sammenheng med forskjeller i aldersfordelingen for menn og kvinner som er under risiko for uførepensjon. I befolkningen er det klart flere kvinner enn menn i aldersgruppen 60-67 år, det vil si i den gruppen hvor uføretilbøyeligheten er størst, se tabell A7. Blant første-generasjonsinnvandrere er det også flere kvinner enn menn i alderen 60-67 år, men disse gruppene betyr lite for de totale uføreandelene for menn og kvinner siden få første-generasjonsinnvandrere er 60 år eller eldre. I aldersgruppen 40-59 år som også har en forholdsvis høy uføretilbøyelighet, er det imidlertid klart flere menn enn kvinner blant første-generasjonsinnvandrerne, og dette bidrar til at uføreandelen, totalt, er noe høyere blant menn enn blant kvinner, se tabell A6. I Oslo er det klart flere første-generasjonsinnvandrede menn enn kvinner i alle aldersgrupper som er under risiko for uførepensjon, bortsett fra i aldersgruppen 18-39 år hvor uføretilbøyeligheten er svært lav, og Oslo har også stort mannsoverskudd fra land som har høye uførerater.

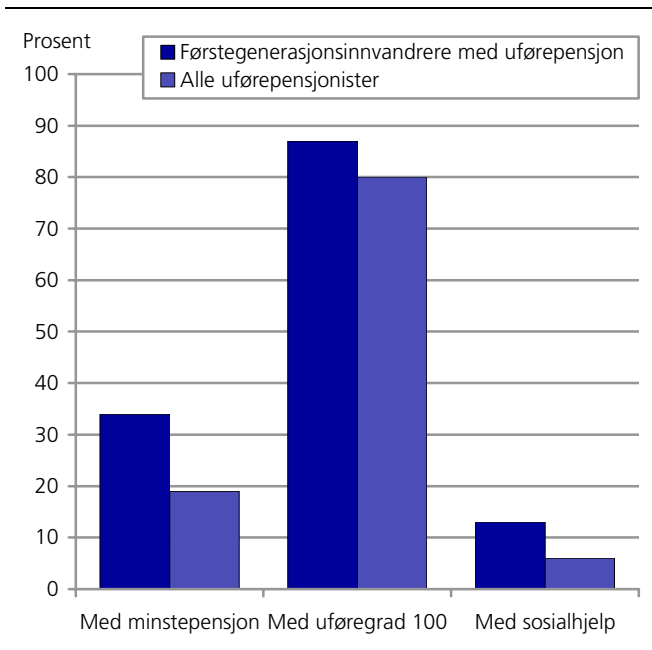
2.7. Minstepensjon, uføregrad og mottak av sosialhjelp

Minstepensjon, 100 prosent uførhet, og sosialhjelp mest vanlig blant første-generasjonsinnvandrere

I 2004 hadde en av tre første-generasjonsinnvandrere med uførepensjon minstepensjon, mens om lag en av fem uførepensjonister i befolkningen mottok minstepensjon, se figur 2.5. Disse andelstallene er ikke nevneverdig forskjellig fra tilsvarende tall i 2000, se tabellene A8-A11. Årsaken til at første-generasjonsinnvandrere oftere har minstepensjon enn gjennomsnittet for alle uførepensjonister, har sammenheng både med manglende yrkesdeltakelse, lavere inntekter og dårligere poengopptjening blant første-generasjonsinnvandrere enn generelt i befolkningen.

Figur 2.5. Andel personer med minstepensjon, med uføregrad 100, og som mottar sosialhjelp blant bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon og blant alle bosatte uførepensjonister pr. 31.12.2004. Prosent

Full uføregrad forekommer oftere blant førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon enn blant alle uførepensjonister. I 2004 hadde 87 prosent av alle førstegenerasjonsinnvandrere uføregrad 100, mens bare 80 prosent av alle uførepensjonister hadde full uføregrad i 2004, se figur 2.5. Tallene er omtrent de samme for 2000, se tabellene A8-A11. Årsaken til at forholdsvis mange førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon har full uføregrad er trolig forklart både ved en fremtredende uførhet blant personene i denne gruppen, og at disse personene, uansett, har begrensede muligheter til å utnytte en eventuell restarbeidsevne.

Dårligere økonomiske kår blant førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon enn blant uførepensjonister generelt, avspeiler seg også i andelen personer som mottar sosialhjelp. I 2004 mottok 13 prosent av alle førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon sosialhjelp. For alle uførepensjonister var andelen bare 6 prosent, se figur 2.5. I 2000 var også andelen personer med sosialhjelp bare halvparten så stor blant alle uførepensjonister som blant førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon, se tabellene A8-A11.

2.8. Uførepensjonering, botid og alder

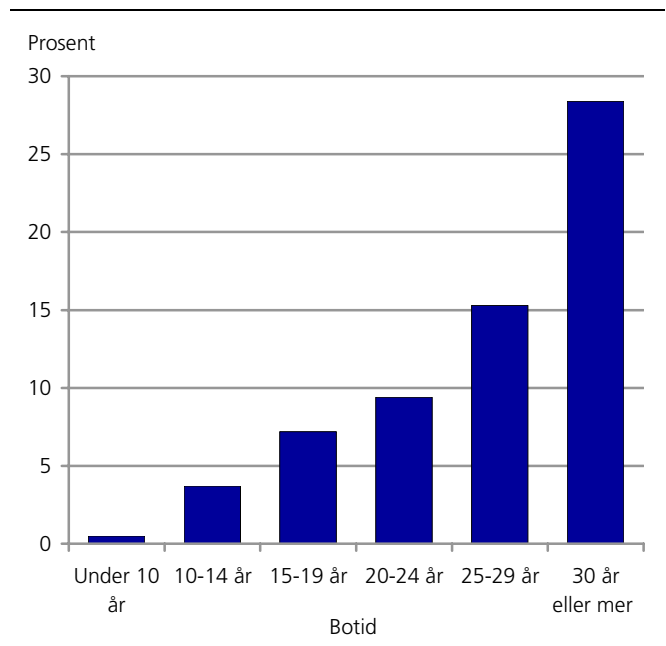
Både botid og alder betyr mye for uføreandelen

Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon har gjennomsnittlig bodd mye lenger i Norge enn alle førstegenerasjonsinnvandrere. I 2004 var gjennomsnittlig botid for førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon 26 år, mot 13 år for alle bosatte første-

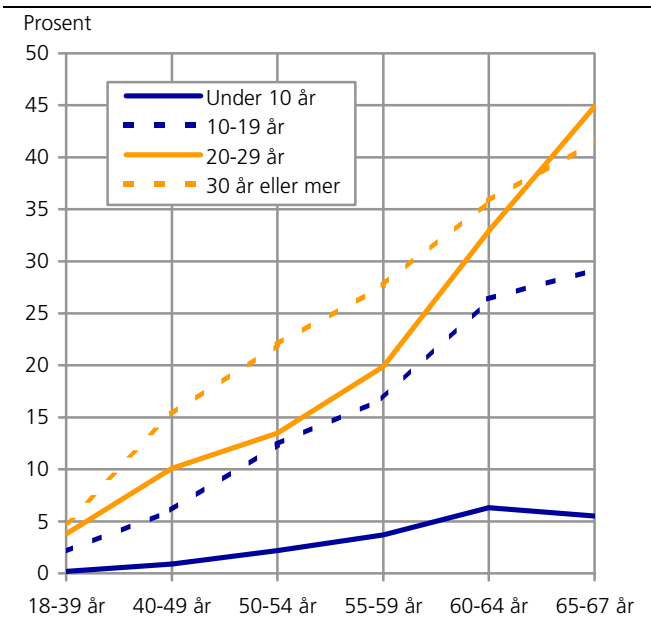
generasjonsinnvandrere i alderen 18-67 år. I 2000 var de tilsvarende tallene henholdsvis 25 år og 12 år, se tabell A12. Både blant førstegenerasjonsinnvandrere og i befolkningen er også personene med uførepensjon gjennomsnittlig eldre enn alle personer i disse to gruppene. I 2004 var for eksempel gjennomsnittlig alder for alle førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon 53 år, se tabell A4, og gjennomsnittlig alder for alle førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 år var 38 år i 2004, se tabell A15.

Som vist tidligere, øker uføreandelen sterkt med alderen for førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon, se figur 2.2. Uføreandelen øker også sterkt med botiden. I 2004 var for eksempel 0,5 prosent av alle førstegenerasjonsinnvandrere med botid under 10 år uførepensjonert, og uføreandelen øker jevnt med botiden til 28,4 prosent for førstegenerasjonsinnvandrere som har bodd i Norge i 30 år eller mer, se figur 2.6. Uføreandelene i ulike grupper for botid er omtrent like store i 2000, se tabell A12. Tilståelse av uførepensjon er en prosess som tar tid, siden den vanligste "karriereveien" for uførepensjonister er å gå fra sykepenger, og videre til medisinsk rehabilitering og/eller yrkesrettet attføring, og så til uførepensjonering. Den tid som denne prosessen krever sannsynliggjør at andelen uførepensjonister er høyere blant eldre enn blant yngre førstegenerasjonsinnvandrere, og at andelen er høyere blant de med lang enn med kort botid. Basert på data for 2000 er det vist at førstegenerasjonsinnvandrere som har minst syv års botid i gjennomsnitt har like høy uføreandel som gjennomsnittet i befolkningen (Dahl 2004). I Dahl (2004) er det også gjort nærmere rede for regelverket for uførepensjonering for personer med svært kort botid i Norge.

Figur 2.6. Andel bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for botid pr. 31.12. 2004. Prosent

Figur 2.7. Andel bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for alder¹ og botid pr. 31.12.2004. Prosent

¹Se note 2, figur 2.1.

Men det er også en sterk positiv sammenheng mellom personenes alder og deres botid i Norge, og alder og botid har en samvirkende effekt på sannsynligheten for å bli uførepensjonert. Blant førstegenerasjonsinnvandrere er uføretilbøyeligheten større blant eldre personer med lang botid enn blant henholdsvis eldre personer og blant personer med lang botid, se tabell A13. Korrigert for botiden, øker uføreandelen nesten uten unntak med personenes alder, og for de aller fleste aldersgruppene er uføreandelen høyere for personer som har lang botid enn for personer som har kortere botid i Norge, se figur 2.7.

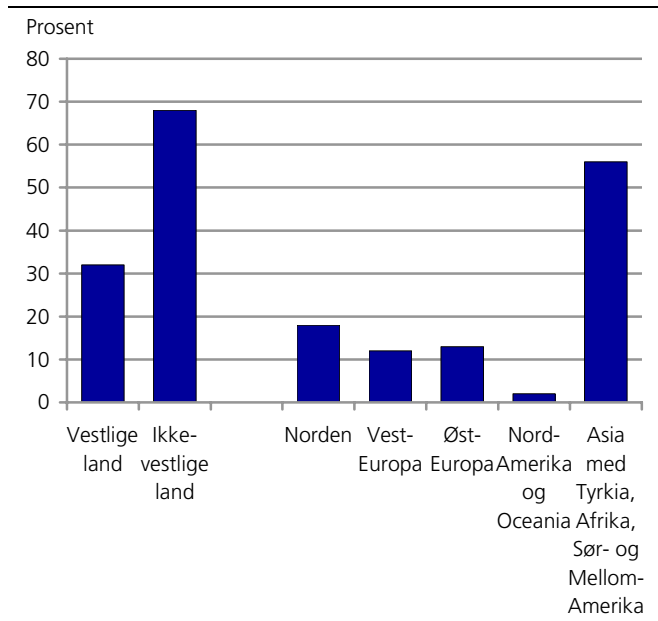
2.9. Uførepensjering og landbakgrunn

To av tre førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon er fra ikke-vestlige land

Av de nesten 14 900 førstegenerasjonsinnvandrere som mottok uførepensjon i 2004 var vel 10 100 personer, eller 68 prosent, fra ikke-vestlige land. Som ikke-vestlige land er regnet land i Øst-Europa, Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika. Blant førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon fra vestlige land, det vil si fra Norden, Vest-Europa og Nord-Amerika og Oceania, utgjør personene fra Norden en stor gruppe. For førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon fra ikke-vestlige land utgjør personene fra Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika den desidert største gruppen, se figur 2.8 og tabell A4.

Fra 2000 til 2004 har det vært en økning på nesten 2 400 uførepensjonister blant førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land, og av disse er nesten 500 personer fra Øst-Europa og nesten 1 900 personer

Figur 2.8. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter landbakgrunn pr. 31.12.2004. Prosent

fra Asia, Afrika med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika. Blant førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land har tallet på uførepensjonister økt med vel 200 personer fra 2000 til 2004, se tabell A4.

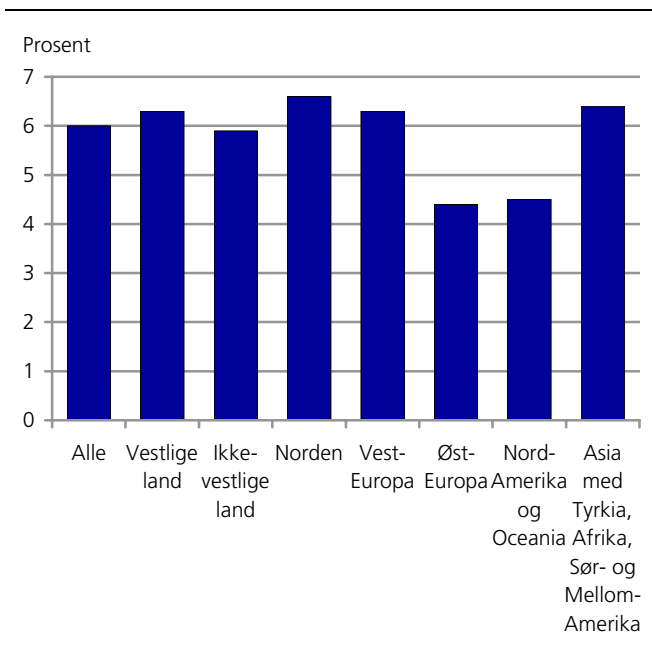
Økningen i tallet på uførepensjonister blant førstegenerasjonsinnvandrere fra 2000 til 2004 avspeiler økningen i tallet på førstegenerasjonsinnvandrere under risiko for uførepensjon i samme periode, det vil si tallet på personer i alderen 18-67 år. Av førstegenerasjonsinnvandrere i denne aldersgruppen har tallet på personer fra ikke-vestlige land økt med 42 500 personer, eller fra nesten 130 400 personer i 2000 til nesten 172 900 personer i 2004. For personer fra vestlige land har tallet på personer i tilsvarende aldersgruppe økt med 1 900 personer, fra nesten 73 600 personer i 2000 til nesten 75 500 personer i 2004, se tabell A3.

Lavest uføreandel blant førstegenerasjonsinnvandrere fra Øst-Europa og Nord-Amerika og Oceania

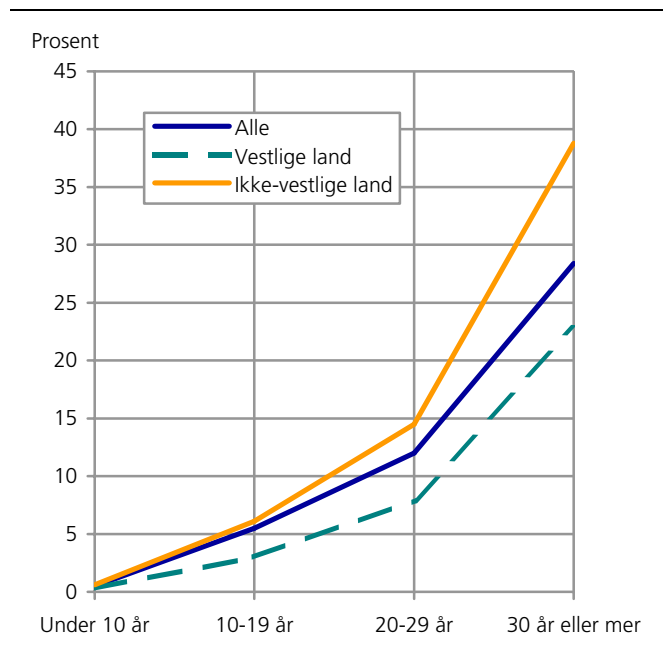
I alt 4,4 prosent av førstegenerasjonsinnvandrere fra Øst-Europa mottok uførepensjon i 2004. Uføreandelen for førstegenerasjonsinnvandrere fra Nord-Amerika og Oceania var på 4,5 prosent, mens andelen var betydelig høyere for førstegenerasjonsinnvandrere fra andre verdensregioner. Høyeste uføreandel hadde førstegenerasjonsinnvandrere fra Norden med en andel på 6,6 prosent i 2004. De tilsvarende andelstallene for Øst-Europa, Nord-Amerika og Oceania og Norden i 2000 var henholdsvis 4,3 prosent, 4,4 prosent og 6,2 prosent. Som nevnt tidligere, hadde 6,0 prosent av alle førstegenerasjonsinnvandrere uførepensjon både i 2000 og 2004, se figur 2.9 og tabell A3.

Figur 2.9. Andel bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for landbakgrunn pr. 31.12.2004. Prosent

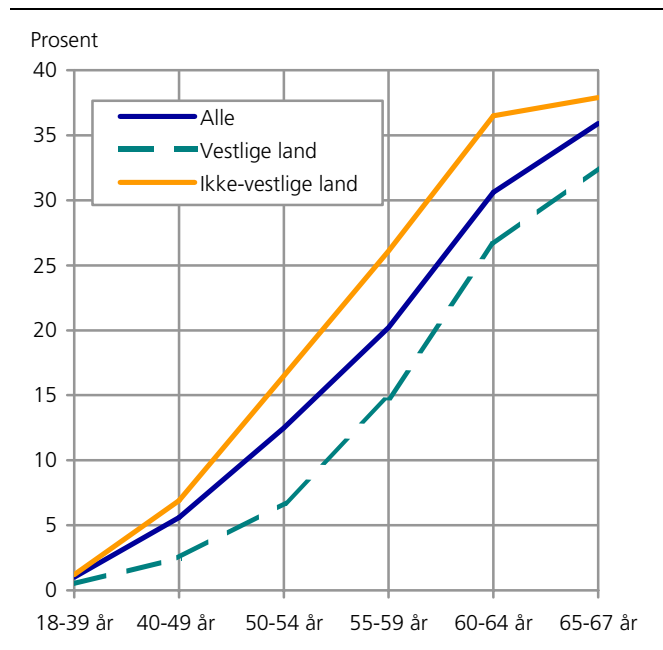
Figur 2.10. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for botid og landbakgrunn pr. 31.12.2004. Prosent

Både botid og alder betyr mye for ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere

I alle grupper for botid er uføreandelen en god del høyere for førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land enn for førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land, se figur 2.10. Forskjellen i uføreandel er størst for de som har en botid på 30 år eller mer, og for disse var uføreandelen i 2004 38,8 prosent for førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land og 22,8 prosent for førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land. I alle aldersgrupper er også uføreandelen noe høyere for førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land enn for uførepensjonister fra vestlige land. For personer i alderen 55-59 år var for eksempel uføreandelen for førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land 26,1 prosent i 2004, og for førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land var andelen 14,8 prosent, se figur 2.11 og tabell A20. Tilsvarende, men mindre forskjeller i uføreandelene mellom ikke-vestlige og vestlige førstegenerasjonsinnvandrere, finnes også i øvrige aldersgrupper. Men til tross for dette er gjennomsnittlig uføreandel noe høyere for førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land enn for førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land, se figur 2.9, og dette skyldes at en stor del av førstegenerasjonsinnvandrerne fra vestlige land gjennomgående er eldre enn førstegenerasjonsinnvandrerne fra ikke-vestlige land. Mange førstegenerasjonsinnvandrere fra vestlige land har også en svært lang botid sammenlignet med førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land. Den forholdsvis høye uføreandelen blant eldre førstegenerasjonsinnvandrere og blant førstegenerasjonsinnvandrere med lang botid fra vestlige land slår sterkt ut i gjennomsnittlig uføreandel for denne gruppen.

Figur 2.11. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i grupper for landbakgrunn og alder. 2004. Prosent

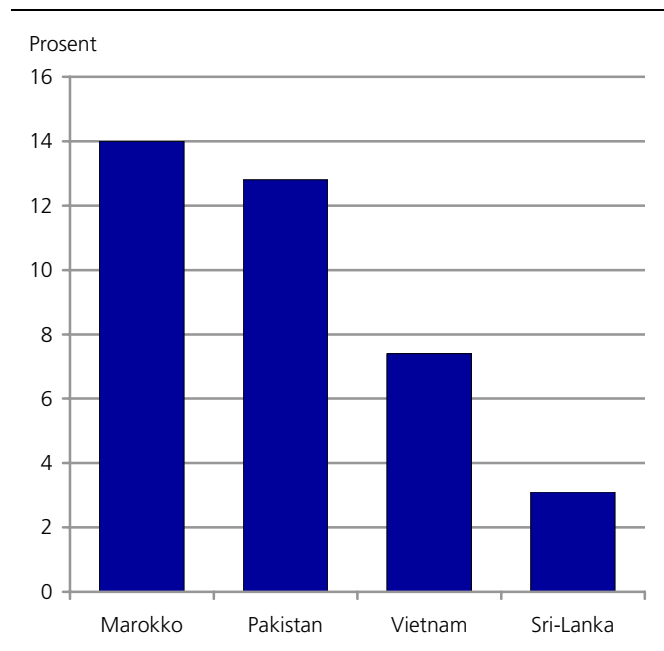
Store forskjeller mellom landene

Det er store forskjeller i uføreandelen mellom førstegenerasjonsinnvandrere fra ulike land. Dette gjelder spesielt for førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land. Den nevnte samvariasjonen mellom botid og uføreandel og mellom alder og uføreandel er svært tydelig for en del førstegenerasjonsinnvandrere som har lang botid i Norge. Førstegenerasjonsinnvandrere fra for eksempel Marokko og Pakistan har en botid i Norge på mellom 15-18 år i 2004, og gjennomsnittlig uføreandel for disse var på 13-14 prosent i 2004, eller

over dobbelt så stor som gjennomsnittet for alle førstegenerasjonsinnvandrere, se figur 2.12 og tabell A15. For førstegenerasjonsinnvandrere fra disse landene er også uføreandelen svært høy i de eldre aldersgruppene, over 60 prosent i aldersgruppen 65-67 år, se tabell A22. På den annen side finnes det førstegenerasjonsinnvandrere som har forholdsvis lang botid i Norge, men hvor uføreandelen er lav. Eksempler på dette er førstegenerasjonsinnvandrere fra Sri-Lanka og Vietnam hvor botiden er på mellom 13-16 år, men hvor uføreandelen i 2004 er på vel 3 prosent for førstegenerasjonsinnvandrere fra Sri-Lanka og på vel 7 prosent for førstegenerasjonsinnvandrere fra Vietnam. Uføreandelen for eldre førstegenerasjonsinnvandrere fra disse landene er også vesentlig lavere enn uføreandelen for eldre førstegenerasjonsinnvandrere fra Marokko og Pakistan se tabell A22. Gjennomsnittlig alder for alle førstegenerasjonsinnvandrere fra disse landene er bare litt lavere enn for personer fra Marokko og Pakistan, tabell A15. Omtrent tilsvarende forskjeller i uføreandeler mellom førstegenerasjonsinnvandrere fra disse landene finnes også i 2000, se tabellene A14 og A21.

Det er et vilkår for rett til uførepensjon at vedkommende har varig sykdom, skade eller lyte, og at den medisinske lidelsen har medført en nedsettelse av inntekts- eller arbeidsevnen på minst 50 prosent. Disse store forskjellene i uførepensjonering mellom førstegenerasjonsinnvandrere med omtrent samme botid og alder kan derfor avsløre helseforskjeller mellom førstegenerasjonsinnvandrere fra disse landene, selv om også andre faktorer kan ha vært medvirkende til disse forskjellene i uføreandeler.

Figur 2.12. Andel bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon pr. 31.12.2004. Noen utvalgte land. Prosent

3. Sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere

3.1. Formål

Statistisk sentralbyrå har tidligere publisert en artikkel knyttet til mottak av økonomisk sosialhjelp blant innvandrere; "Sosialhjelp og innvandrere. Mest hjelp til å etablere seg." Artikkelen ble skrevet av Kirsti Gaasø, og publisert i Samfunnsspeilet nr. 1/2005. Denne analysen bygger på store deler av nevnte artikkel, men innføringen av den nye loven om introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere har medført at introduksjonsstønaden også inngår.

3.2. Omfang og datakilde

Omfang

Analysen omfatter personer som mottok sosialhjelp/introduksjonsstønad i 2003 og 2004, med et hovedfokus på mottakere med innvandrerbakgrunn.

Datakilde

Dataene er hentet fra sosialhjelpsregisteret for 2003 og 2004. Opplysningene om innvandrer-befolkningen er hentet fra befolkningsfilene (bosattebefolkningen) per 1/1-2004 og 1/1-2005. Analysen er basert på en fulltelling hvor person er enhet.

Metode

For å presentere analyseresultatene brukes tabeller, en figur og verbale framstillinger. Tabellene er enten presentert i teksten eller i vedlegg B.

3.3. Begreper

Økonomisk sosialhjelp

I Norge er det først og fremst den statlige folketrygden som skal sikre innbyggere mot inntektsbortfall. I tillegg skal den kommunale sosialhjelpen sikre de tilfellene som folketrygden ikke dekker. Folketrygden skal erstatte inntektsbortfall i forbindelse med arbeidsledighet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall. Den skal også kompensere for høye ekstrautgifter, særlig i forbindelse med sykdom. Sosialhjelpen kommer inn der hvor annen privat og offentlig forsørgelse ikke strekker til. Sosialhjelpen er kun ment å være en subsidiær ytelse av kortere varighet. Et viktig vilkår for utbetalingen er derfor at alle andre løsninger er prøvd før sosialhjelpen

utbetales. Sosialhjelpsloven har et todelt formål: inntektssikring og rehabilitering. Sosialhjelpen skal gi økonomisk og sosial sikkerhet for den enkelte, samt gjøre mottakeren i stand til å klare seg selv. Sosialhjelpsutbetalingene er basert på skjønnsmessig vurdering og ses i forhold til både søkerens egen inntekt og familiens totale inntekt, samt hvem søkeren forsørger og hvilke utgifter ytelsen skal dekke. Sosialhjelp gis normalt i form av kontantstønad, men kan i særlige tilfeller gis i form av lån eller rekvisisjoner. Sosialtjenesten kan også noen ganger yte økonomisk bistand til personer som trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon, selv om vilkårene for sosialhjelp ikke er oppfylt.

Introduksjonsstønad

Introduksjonsstønaden er en individuell stønad som blir gitt til nyankomne utlendinger med flyktningliknende bakgrunn mellom 18 og 55 år, og som har behov for grunnleggende kvalifisering. Loven trådte i kraft som frivillig ordning for kommunene 1/9-2003, og ble obligatorisk 1/9-2004. Programmet skal som hovedregel vare i inntil 2 år, og innholdet skal være individuelt tilrettelagt og inneholde norskopplæring, samfunnskunnskap og tiltak som forbereder videre opplæring eller tilknytning til yrkeslivet. Introduksjonsstønaden er den ytelsen deltakeren i introduksjonsprogrammet får fra kommunen for å dekke utgifter til livsopphold i programperioden. Stønaden er på årsbasis lik 2 ganger grunnbeløpet i folketrygden (fra 1/5-2004 utgjorde grunnbeløpet 58 778 kroner). Deltakere under 25 år får 2/3 stønad. Stønaden er skattepliktig, og dersom deltakeren har fravær fra opplæring og tiltak uten gyldig grunn, blir vedkommende trukket i stønaden time for time. Stønaden er lik for alle og ikke behovsprøvd. Det betyr at den ikke blir avkortet mot barnetrygd, kontantstøtte og liknende. Ytelser fra folketrygden som sykepenger og dagpenger blir likevel avkortet.

Innvandrerbefolkningen

Innvandrerbefolkningen består av to innvandrer-kategorier. Den ene er førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn, altså personer født i utlandet av utenlandsfødte foreldre. Den andre kategorien er personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre, og

de kan ikke være mottakere av introduksjonsstønad. Sistnevnte kategori betegnes ofte som etterkommere. I definisjonen av innvandrerbefolkningen inngår ikke kategoriene utenlandsadoptert, utenlandsfødte med en norskfødt forelder, norskfødte med en utenlandsfødt forelder og de født i utlandet av norskfødte foreldre.

Vestlige land

Som vestlige land regnes Norden, Vest-Europa (unntatt Tyrkia), Nord-Amerika og Oseania.

Ikke-vestlige land

Som ikke-vestlige land regnes Øst-Europa, Asia (inkludert Tyrkia), Afrika og Sør- og Mellom-Amerika. Nye EØS-land regnes til Øst-Europa.

Botid:

Som botid regnes tiden mellom første registrerte oppholdsdato i Norge og de årene denne analysen omfatter. For å få registrert opphold må en ha gyldige tillatelse, og intensjon om å bli boende i landet i minst 6 måneder. Oppholdsdatoen er altså tidspunktet tillatelsen ble gitt, og ikke når de kom til landet.

Mottakere med kort botid, det vil si de som har bodd i Norge under 2 år, antas å utgjøre gruppen som mottar introduksjonsstønad.

Mottakere med lang botid, det vil si over 2 år, antas å utgjøre gruppen som mottar sosialhjelp. Se neste kapittel for en fyldigere beskrivelse av skillet mellom kort og lang botid.

3.4. Usikkerhet i dataene

I 2003 kom en ny lov, lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven). Lovens ikrafttredelse midt i rapporteringsåret 2003 har gjort det umulig å skille mottakere av sosialhjelp og introduksjonsstønad i 2003. Videre konsekvenser for 2004 er at mange er registrert som mottakere av sosialhjelp i begynnelsen av året, og som mottakere av introduksjonsstønad mot slutten av året. Sammenblandingen av de ulike mottakergruppene i store deler av året gjør det derfor umulig å skille beløpene fra de to stønadene. Dette gjør at rapporteringene for 2003 og 2004 i liten grad kan sammenlignes med tidligere år, samtidig som de heller ikke kan sammenlignes med hverandre.

For å kvalifisere til introduksjonsstønaden må en person ha kortere botid enn 2 år, og botid er derfor brukt som kriterium i denne analysen for å skille mellom mottakere av sosialhjelp (lang botid) og mottakere av introduksjonsstønad (kort botid). For år 2004 er populasjonen skilt etter om mottakerne av sosialhjelp/introduksjonsstønad er registrert med første oppholdsdato før eller etter 1/1-2002. Dette sikrer at alle i gruppen med lang botid (ankom før 1/1-2002) har minst 2 års botid ved inngangen til 2004, og er per definisjon ikke kvalifisert til introduksjonsstønad. For år 2003 er

populasjonen skilt etter om mottakerne er registrert med første oppholdsdato før eller etter 1/1-2001.

En slik tilnærming fanger ikke opp personer som mottar både sosialhjelp og introduksjonsstønad på samme tid. Skillet kan i noen tilfeller være for strengt, i den forstand at ikke alle i gruppen med kort botid faktisk mottar introduksjonsstønad. Det kan blant annet være personer som ikke oppfyller kravet til introduksjonsstønaden om at mottakeren må ha en flyktninglignende bakgrunn, samt være mellom 18 og 55 år. Tilnærmingen fanger heller ikke opp personer med botid i 2 år eller mer, men som likevel er mottakere av introduksjonsstønad.

3.5. Innvandrere med økonomisk sosialhjelp/introduksjonsstønad

Sosialhjelp kan i noen grad benyttes som målestokk på en gruppes mulighet og evne til å forsørge seg selv og å være selvhjulpne.

I 2004 mottok 132 100 personer sosialhjelp/introduksjonsstønad, 2,9 prosent av befolkningen. Inkluderes barn og ektefeller som for en kortere eller lengre periode blir forsørget av disse, øker andelen til noe i underkant av 5 prosent. Noen flere mottok sosialhjelp/introduksjonsstønad i 2003, omkring 135 400 personer. Av befolkningen i Norge utgjorde dette 3 prosent.

Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad med innvandrerbakgrunn har, som tabell 3.1 viser, ikke utgjort noen stor del av det totale antallet mottakere. 33 500 av mottakerne i 2004 hadde innvandrerbakgrunn, og tilsvarer en av fire mottakere. Disse utgjorde vel 9 prosent av den totale innvandrerbefolkningen. Inkluderes barn og ektefeller stiger andelen til nesten 21 prosent. I 2003 mottok 30 900 personer med innvandrerbakgrunn sosialhjelp/introduksjonsstønad, omkring 23 prosent av alle mottakere. Andelen av den totale innvandrerbefolkningen var den samme som i 2004, 9 prosent. Det var med andre ord en høyere andel blant innvandrerne som mottok sosialhjelp/introduksjonsstønad enn i befolkningen som helhet. Alderssammensetningen og høyere fruktbarhet i innvandrerbefolkningen kan bidra til noe av forklaringen på at sosialhjelpsmottakere med innvandrerbakgrunn forsørger en større andel av barn og ektefeller.¹

¹ For mer informasjon om alderssammensetningen i innvandrerbefolkningen se Forgaard og Dzamarija (2004).

Tabell 3.1. Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad. 2003 og 2004

	2003	2004
I alt	135 381	132 067
Med innvandrerbakgrunn	30 886	33 508
Vestlige	2 573	2 486
Ikke-vestlige	28 313	31 022
	Prosent	
Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad i prosent av befolkningen	3,0	2,9
Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad med innvandrerbakgrunn i prosent av innvandrerbefolkningen	8,9	9,2
Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad med innvandrerbakgrunn i prosent av alle mottakere	22,8	25,4
Vestlige innvandreremottakere i prosent av alle innvandreremottakere	8,3	7,4
Ikke-vestlige innvandreremottakere i prosent av alle innvandreremottakere	91,7	92,6
Innvandrere i befolkningen	7,6	7,9
Førstegenerasjonsinnvandrere i befolkningen	6,3	6,5

Kilde: Sosialhjelps- og befolkningsstatistikk, SSB.

Tabell 3.2. Andel innvandreremottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad av befolkningen etter botid, 2003 og 2004. Prosent

	2 003	2 004
Innvandreremottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad i prosent av innvandrerbefolkningen	8,9	9,2
Lang botid	7,2	7,0
Kort botid	1,7	2,2
Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad i prosent av førstegenerasjonsbefolkningen	10,5	10,9
Lang botid	8,4	8,3
Kort botid	2,1	2,7

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Hvilket land innvandrerne har sin opprinnelse i kan forventes å ha betydning for bruken av sosialhjelp. Dette kan skyldes forskjellene i sosial og kulturell arv som må overvinnes for å komme inn i det norske samfunnet. Forskjeller i bakgrunn for at innvandrere kommer til Norge antas også å påvirke behovet for sosialhjelp. Særlig relevant er det å skille mellom flyktninger og innvandrere som for eksempel kommer gjennom familiegjenforening. Innvandrere som kommer gjennom familiegjenforening har gjerne bedre muligheter for å klare seg uten sosialhjelp, da mange av disse inkluderes i familier som i større eller mindre grad allerede er selvforsørgende. Det bør likevel nevnes at familiegjenforening vil påføre familier en økt økonomisk belastning, noe som kan føre til behov for supplerende sosialhjelp i en periode (for en god del familiegjenforeninger vil det være et krav om forsørgelsesevne hos den herboende). Det er viktig å understreke at det her vil være variasjoner mellom ankomstår og kullenes sammensetning. Sammensetningen i gruppen (fordelingen mellom vestlige og ikke-vestlige, og mellom enkeltland) som kommer det enkelte år, i kombinasjon med situasjonen på arbeidsmarkedet, kan påvirke hvor raskt det enkelte ankomstkull vil være i stand til å forsørge seg selv.

Vestlige innvandrere forventes å komme raskere inn i det norske samfunnet, samt å kunne forsørge seg selv. I 2004 var nesten 93 prosent av alle mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad med innvandrerbakgrunn fra ikke-vestlige land, andelen i 2003 var nesten 92 prosent.

Fordeler vi mottakerne av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid, finner vi følgende mønster. I 2004 hadde 25 500 mottakere med innvandrerbakgrunn lang botid, og 8 000 mottakere hadde kort botid (tabell B2). Tilsvarende hadde 25 000 mottakere lang botid i 2003, og 6 000 hadde kort botid. Innvandreremottakere med lang botid utgjorde både i 2003 og 2004 omkring 7 prosent av innvandrerbefolkningen, mens bare rundt 2 prosent av mottakerne hadde kort botid.

I 2004 mottok 32 900 førstegenerasjonsinnvandrere sosialhjelp/introduksjonsstønad, og dette utgjorde nesten 11 prosent av førstegenerasjonsbefolkningen. Videre viser tabell 3.2 at omkring 8 prosent av disse hadde lang botid, og omkring 3 prosent hadde kort botid. Andelene i 2003 var på tilsvarende nivå.

I innvandrerbefolkningen forventes etterkommerne å ha noe lettere både for å integreres i det norske samfunnet, og etablere seg på arbeidsmarkedet, enn personer som selv er innvandrere. I tillegg er etterkommerne relativt unge (86 prosent er under 20 år per 1/1-2005), og derfor i liten grad registrert som mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad. I 2004 var bare 600 av innvandreremottakerne etterkommere (tabell B2). Det betyr at førstegenerasjonsinnvandrerne utgjorde hele 98 prosent av innvandreremottakerne, og derfor fokuseres det videre i analysen på førstegenerasjonsinnvandrerne alene.

Tabell 3.3 viser at av alle mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad så var en av fire førstegenerasjonsinnvandrere i 2004. 19 prosent hadde lang botid, og 6 prosent kort botid. I 2003 var 22 prosent av mottakerne førstegenerasjonsinnvandrere. 18 prosent hadde lang botid, og 4 prosent hadde kort botid. Prosentgrunnlaget kommer frem i tabell B2.

Tabell 3.3. Andel innvandreremottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad av alle mottakere etter botid, 2003 og 2004. Prosent

	2 003	2 004
Innvandreremottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad i prosent av alle mottakere	22,8	25,4
Lang botid	18,4	19,3
Kort botid	4,4	6,0
Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad i prosent av alle mottakere	22,4	24,9
Lang botid	18,0	18,9
Kort botid	4,4	6,0

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

3.6. Opprinnelse har betydning

Mange førstegenerasjonsmottakere er i en etableringsfase, og det er grunn til å forvente at det også her er forskjeller mellom vestlige og ikke-vestlige mottakere.

Andel ikke-vestlige førstegenerasjonsmottakere med kort botid viste seg å være høyere enn blant de med lang botid. Hele 96 prosent av mottakerne hadde kort botid, mot 92 prosent blant de med lang botid. Andelene for 2003 var tilnærmet like, men en anelse lavere.

Ser vi mer spesifikt på bakgrunnen til førstegenerasjonsmottakerne, viser tabell B6 at den største enkeltgruppen blant de ikke-vestlige mottakerne var personer fra Asia inkludert Tyrkia. Ser vi imidlertid de ulike mottakergruppene i forhold til den totale førstegenerasjonsbefolkningen fra de samme regionene, får vi et mer nyansert bilde. Tabell 3.5 viser at den høyeste andelen av mottakere med lang botid finnes i førstegenerasjonsbefolkningen fra Afrika, med Asia inkludert Tyrkia, Øst-Europa og Sør- og Mellom-Amerika et lite stykke bak. Sett bort fra Sør- og Mellom-Amerika finner vi også en tilsvarende tendens blant førstegenerasjonsmottakere med kort botid.

Tabell 3.4. Andel førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og innvanderbakgrunn, 2003 og 2004. Prosent

	2003	2004
Lang botid	100	100
Andel vestlige	8,9	8,3
Andel ikke-vestlige	91,1	91,7
Kort botid	100	100
Andel vestlige	4,6	4,0
Andel ikke-vestlige	95,4	96,0

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell 3.5. Førstegenerasjonsinnvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og region i prosent av førstegenerasjonsbefolkningen. 2003 og 2004

	2003	2004
Med lang botid i alt	8,4	8,3
Norden	2,7	2,6
Øst-Europa	9,9	9,1
Vest-Europa	1,9	1,8
Asia med Tyrkia	10,6	10,3
Afrika	16,8	17,0
Sør- og Mellom-Amerika	9,5	9,1
Nord-Amerika og Oseania	1,9	1,8
Med kort botid i alt	2,1	2,7
Norden	0,4	0,5
Øst-Europa	1,5	2,0
Vest-Europa	0,2	0,2
Asia med Tyrkia	2,8	3,3
Afrika	6,1	8,6
Sør- og Mellom-Amerika	0,5	0,7
Nord-Amerika og Oseania	0,2	0,1

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

3.7. Fanges man i sosialhjelpssystemet?

For å gi et bedre bilde av sosialhjelpsbruken vil det først bli sett på stønadsperiodens lengde, og senere på beløpens størrelse. I tilknytning til lengden på stønadsperioden benyttes ofte begrepet langtidsmottaker på gruppen som mottar støtte i 6 måneder eller mer i løpet av et år.

Uavhengig av botid var andelen førstegenerasjonsmottakere med stønad i mindre enn 6 måneder i 2004 på 44 prosent, mens andelen i 2003 var noe lavere med 41 prosent (tabell B7). Tar man hensyn til botid, blir bildet noe annerledes. I 2004 spilte det liten rolle om man hadde kort eller lang botid, 43 prosent med lang botid og 44 prosent med kort botid mottok stønad i mindre enn 6 måneder. I 2003 hadde 44 prosent av mottakerne med lang botid stønad i mindre enn 6 måneder, mens dette bare gjaldt 30 prosent av mottakerne med kort botid. På grunn av sammenblandingen av sosialhjelp og introduksjonsstønad kan ikke årene sammenlignes, men vi antar at økningen av mottakere med kort botid i 2004 skyldes at deltakere på introduksjonsordningen likevel ble registrert i sosialhjelpsregisteret.

Sammenlignet med andelen for alle mottakere med støtte i samme korte periode, så var denne en god del høyere. Hele 59 prosent i 2004 og 60 prosent i 2003 mottok sosialhjelp/introduksjonsstønad i en kortere periode av året (tabell B10). Med andre ord er førstegenerasjonsinnvandrerne i større grad langtidsmottakere enn befolkning for øvrig. En betydelig del av mottakerne tilfredsstiller med andre ord sosialhjelpslovens intensjon om at støtten er ment å være en korttidsytelse som trer inn når alle andre muligheter er prøvd. Dette til tross, tallene viser at stønaden fremdeles er viktig for mange.

Tabell 3.6. Andel førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og stønadsperiode. 2003 og 2004

	2003	2004
Med lang botid	100	100
Under 3 måneder	24,5	23,7
3-5 måneder	19,4	19,6
6-9 måneder	20,8	21,0
10 måneder eller mer	35,2	35,6
Med kort botid	100	100
Under 3 måneder	14,3	21,2
3-5 måneder	15,6	22,8
6-9 måneder	22,9	27,3
10 måneder eller mer	47,2	28,6

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell 3.7. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønning etter botid, stønadslengde og region i prosent av førstegenerasjonsbefolkningen fra tilsvarende region. 2003

	Totalt	Norden	Øst-Europa uten Tyrkia	Vest-Europa	Asia med Tyrkia	Afrika	Sør- og Mellom-Amerika	Nord-Amerika og Oseania
I alt	10,5	3,1	11,3	2,1	13,4	22,9	10,0	2,0
Med lang botid	8,4	2,7	9,9	1,9	10,6	16,8	9,5	1,9
Under 3 måneder	2,1	1,1	2,0	0,7	2,4	3,9	3,2	0,7
3-5 måneder	1,6	0,7	1,5	0,5	2,0	3,4	2,3	0,5
6-9 måneder	1,8	0,4	1,8	0,4	2,3	4,0	1,8	0,5
10 måneder eller mer	3,0	0,5	4,6	0,4	3,8	5,5	2,1	0,3
Med kort botid	2,1	0,4	1,5	0,2	2,8	6,1	0,5	0,2
Under 3 måneder	0,3	0,2	0,3	0,1	0,3	0,7	0,1	0,1
3-5 måneder	0,3	0,1	0,3	0,1	0,4	0,9	0,1	0,0
6-9 måneder	0,5	0,1	0,3	0,0	0,7	1,5	0,1	0,0
10 måneder eller mer	1,0	0,0	0,6	0,0	1,5	3,0	0,1	0,0

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell 3.8. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønning etter botid, stønadslengde og region i prosent av førstegenerasjonsbefolkningen fra tilsvarende region. 2004

	Totalt	Norden	Øst-Europa uten Tyrkia	Vest-Europa	Asia med Tyrkia	Afrika	Sør- og Mellom-Amerika	Nord-Amerika og Oseania
I alt	10,9	3,1	11,1	2,0	14,2	27,6	10,2	1,9
Med lang botid	8,3	2,6	9,1	1,8	10,3	17,0	9,1	1,8
Under 3 måneder	2,0	1,1	1,8	0,7	2,2	3,9	3,2	0,6
3-5 måneder	1,6	0,6	1,5	0,4	1,9	3,6	2,0	0,5
6-9 måneder	1,7	0,5	1,6	0,3	2,2	4,2	1,8	0,3
10 måneder eller mer	2,9	0,4	4,1	0,4	3,9	5,3	2,1	0,4
Med kort botid	2,7	0,5	2,0	0,2	3,3	8,6	0,7	0,1
Under 3 måneder	0,6	0,3	0,4	0,1	0,7	1,6	0,2	0,0
3-5 måneder	0,6	0,1	0,4	0,0	0,8	2,0	0,1	0,1
6-9 måneder	0,7	0,1	0,5	0,0	0,9	2,5	0,2	0,0
10 måneder eller mer	0,8	0,1	0,6	0,0	0,9	2,6	0,1	0,0

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell 3.7 og tabell 3.8 viser at en større andel av den ikke-vestlige enn den vestlige førstegenerasjonsbefolkningen mottok økonomisk stønad 6 måneder eller mer i 2003 og 2004. Selv om de ikke-vestlige førstegenerasjonsmottakerne dominerte blant de med stønad over en lang periode i løpet av året, utgjorde gruppen bare en liten del av førstegenerasjonsbefolkningen. Rundt 6 prosent av den ikke-vestlige førstegenerasjonsbefolkningen var i kontakt med sosialkontoret 6 måneder eller mer i 2003 og i 2004 (tabell B1, B11 og B12). Den høyeste andelen av mottakere med lang botid finnes i den ikke-vestlige innvandrerbefolkningen fra Afrika, men også de øvrige ikke-vestlige mottakerne hadde høye andeler sammenlignet med vestlige. Blant mottakere med kort botid var andelen små, og bare afrikanske og til dels asiatiske (inkludert tyrkiske) mottakere hadde andeler av noen betydning. Tendensene var like i både 2003 og 2004.

3.8. Mest hjelp i etableringsfasen

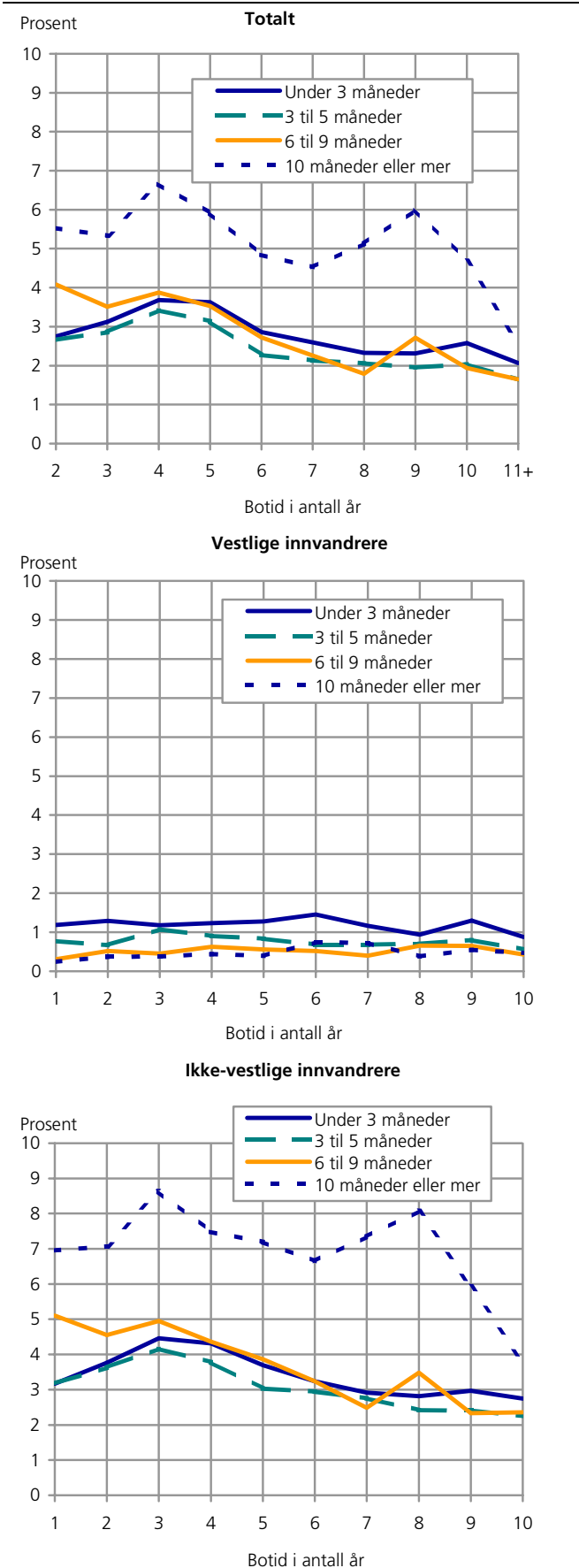
Selv om det kan se ut som om mange klarer å forsørge seg selv, har mye til nå vist at førstegenerasjonsinnvandrerne har et mer langvarig forhold til sosialkontorene enn befolkningen for øvrig.

Trekkes botid inn, viser figur 3.1 hvordan behovet for økonomisk støtte endrer seg blant førstegenerasjons-

befolkningen som har bodd i Norge i 2 år eller mer. Siden man kan forvente at personer med botid kortere enn 2 år mottar introduksjonsstønning, er ikke disse inkludert i figuren. I hovedsak viser figuren at andelen av førstegenerasjonsmottakere i en kortere eller lengre periode synker litt jo lenger de har bodd i landet. Dette gjaldt særlig for de med botid 4 år eller mer. Førstegenerasjonsmottakerne med lang stønadstid avviker noe fra denne tendensen. Mottakerne med stønad i 10 måneder eller mer hadde en klar økning i andelen etter 4 år og etter 9 år. Samme tendens gjaldt for førstegenerasjonsmottakere med stønad i 6 til 9 måneder, men andelen var noe lavere.

Det har vist seg å være forskjeller mellom vestlige og ikke-vestlige innvandrere. Dette gjør det interessant å skille mellom de to hovedgruppene, og å se om forskjeller mellom gruppene kan forklare den nevnte utviklingen. Figuren viser at det i hovedsak var personer fra de ikke-vestlige landene som bidro til å skape økningen i andelen som mottok stønad etter 4 år og etter 7 år. Botiden for de vestlige førstegenerasjonsinnvandrerne hadde derimot en relativt liten betydning, andelen her var stabil og liten. Siden gruppen i tillegg var relativt liten, gjorde mottakerne mindre interessante i det samlede bildet av stønadsbruken.

Figur 3.1. Andel førstegenerasjonsinnvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter region, botid (2 år og mer) og stønadslengde. Samlet, vestlige og ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere. 2004

For de med botid 2 år eller mer økte andelen av de ikke-vestlige førstegenerasjonsmottakerne frem til det fjerde året de bodde i Norge. En stor del hadde lang stønadstid, men andelen var størst blant de som fikk stønad i 10 måneder eller mer. Deretter synker andelen uavhengig av stønadslengde, og for mottakerne med kort stønadslengde (under 6 måneder) var tendensen vedvarende. Mønsteret blant mottakere med stønad i en lengre periode varierte noe mer. Etter 7 års botid viser figuren igjen en økning i andelen ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere som mottok stønad i 10 måneder eller mer, mens en økning blant de med stønad i 6 til 9 måneder startet etter 8 år. Fra det niende boåret synker igjen andelen for de med lang stønadstid. Andelen synker særlig for førstegenerasjonsmottakerne med lengst stønadstid, og etter 11 års botid var andelen omtrent på nivå med de øvrige varighetskategoriene.

Endringen etter 4 år kan trolig henge sammen med en høy andel flyktninger fra Irak, mens endringene etter 9 år kan skyldes at andelen flyktninger i kullene som kom for 9 år siden var større enn de tidligere årene.² Innvandrere fra forskjellige land og situasjoner har ulike forutsetninger for integrasjon og tilpasning til blant annet arbeidslivet i Norge. Hovedkonklusjonen når det gjelder botidens betydning for førstegenerasjonsmottakernes kontakt med sosialhjelpssystemet, er likevel at kontakthypothet synker med økende botid. Dette kan være en indikasjon på at en økende andel blir mer selvforsørget eller kvalifisert til andre ytelser (for eksempel trygdeytelser) etter som tiden går, men at mange likevel har behov for å supplere med sosialhjelp.

Innledningsvis ble det påpekt at mange innvandrermottakere forsørger ektefeller og barn, noe som kan forventes å påvirke størrelsen på stønadsbeløpet. Beløpet utbetales etter en totalvurdering av både søker og de søkeren skal forsørge. Den gjennomsnittlige stønadsutbetalingen i 2004 var på 37 500 kroner for alle mottakere sett under ett. Når førstegenerasjonsmottakere skilles ut som egen gruppe, blir den gjennomsnittlige utbetalingen på 58 800 kroner.

Tabell 3.9 viser at ikke-vestlige førstegenerasjonsmottakere i 2004 hadde langt høyere gjennomsnittlige utbetalinger enn vestlige, uavhengig av botid. Tabellen viser likevel at forskjellene mellom de to gruppene var størst de første årene etter ankomsten, hvor forskjellene økte med stigende botid til og med 6 år. Tabellen viser videre at med unntak av de med botid under 2 år, så var den gjennomsnittlige stønadsutbetalingen generelt høyest de første årene etter ankomst. Den gjennomsnittlige utbetalingen økte med stigende botid til og med 6 år, for deretter å bli redusert. Dette bildet var særlig tydelig for de ikke-vestlige førstegenera-

² For mer om sammensetningen i ulike årskull se Østby (2004) og Forgaard og Dzamarija (2004).

sjonsmottakerne, men ikke så entydig for de vestlige. For disse var tendensen en økende gjennomsnittlig utbetaling med stigende botid. Denne gruppen var imidlertid meget liten og sammensetningen vil derfor påvirkes langt mer av endringer fra år til år. Vestlige innvandrere vil i større grad enn ikke-vestlige komme til Norge for å gå inn i arbeid eller utdanning. Mens motivet til mange ikke-vestlige innvandrere i større grad er knyttet til flukt og beskyttelse.

De gjennomsnittlige stønadsutbetalingene lå på et høyere nivå i 2003, særlig blant ikke-vestlige førstegenerasjonsmottakere. Gjennomsnittsbeløpet hadde også en annen utvikling med økende botid. Som i 2004 var forskjellene mellom vestlige og ikke-vestlige førstegenerasjonsmottakere størst de første årene etter ankomst, men i motsetning til i 2004 så var den gjennomsnittlige stønadsutbetalingen høyest de første 2 årene. Deretter reduseres stønaden gradvis med økende botid. De vestlige førstegenerasjonsmottakerne hadde ikke en så entydig utvikling, hvor stønadsnivået gjennomgående steg noe med økende botid. Fremstillingen i tabell 3.9 viser igjen problemene i data-materialet. Som tidligere antatt skyldes trolig nedgangen i 2004 at deltakere i introduksjonsordningen ble registrert som mottakere i sosialhjelpsregisteret, men at størrelsen på introduksjonsstønaden ikke kommer med.

Tabell 3.9. Gjennomsnittlig stønadsutbetaling for førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter region og botid. 2003 og 2004 (løpende kroner)

Botid	Alle	Under 2 år	2-3 år	4-6 år	7 år eller mer	Antall mottakere
2003						
Alle	61 766	77 421	75 064	64 832	51 756	30 341
Vestlige	31 073	26 164	23 777	29 542	33 120	2 449
Ikke-vestlige	64 461	79 916	77 329	67 633	53 976	27 892
2004						
Alle	58 788	56 199	62 749	66 486	54 682	32 908
Vestlige	31 631	24 177	26 382	28 987	34 489	2 386
Ikke-vestlige	60 911	58 052	64 317	68 547	56 913	30 522

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Referanser

Dahl, G. (2004): *Trygd blant innvandrere 1992-2000*.
Notater 2004/62, Statistisk sentralbyrå.

Folketrygdkontoret for utenlandssaker (2003): *Tillegg til Årsmelding 2003*.

Forgaard, Tanja Seland og Minja Tea Dzamarija (2004): "Innvandrerbefolkningen", i Kristian Rose Tronstad (red.): *Innvandring og innvandrere 2004*, Statistisk sentralbyrå.

Gaasø, Kirsti (2005): Sosialhjelp og innvandrere. Mest hjelp til å etablere seg, *Samfunnsspeilet 1*, 2005, Statistikk sentralbyrå.

Rikstrygdeverket (2001): *Trygdestatistisk årbok 2000*.

Rikstrygdeverket (2005): *Trygdestatistisk årbok 2005*.

Statistisk sentralbyrå (2005): *Registerbasert sysselsettingsstatistikk for innvandrere, 4. kvartal 2004*.

Tronstad, K., red. (2004): *Innvandring og innvandrere 2004*. Statistiske analyser nr. 66, Statistisk sentralbyrå.

WWW.trygdeetaten.no>utland: *Trygderettigheter i utlandet*, mars 2006.

Østby, Lars: *Innvandrere i Norge - hvem er de og hvordan går det med dem*, Del I Demografi (Notater 2004/65) og Del II Levekår (Notater 2004/66). Statistisk sentralbyrå.

Tabeller til delen om uførepensjon blant innvandrere

Tabell A1. Bosatte personer i befolkningen og i innvandrerbefolkningen pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004

	Antall personer			
	1992	1996	2000	2004
Befolkningen, i alt	4 299 167	4 392 714	4 503 436	4 606 363
Innvandrerbefolkningen	192 110	232 192	297 731	364 981
Førstegenerasjonsinnvandrere	168 433	197 412	249 904	301 045
Etterkommere	23 677	34 780	47 827	63 936
Ikke innvandrere	4 107 057	4 160 522	4 205 705	4 241 382
		Prosent		
Befolkningen, i alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Innvandrerbefolkningen	4,5	5,3	6,6	7,9
Førstegenerasjonsinnvandrere	3,9	4,5	5,5	6,5
Etterkommere	0,6	0,8	1,1	1,4
Ikke innvandrere	95,5	94,7	93,4	92,1

Tabell A2. Bosatte personer med uførepensjon og bosatte personer, i alt, i alderen 18¹-67² år i befolkningen og i innvandrerbefolkningen pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004

	1992	1996	2000	2004
		Antall personer med uførepensjon		
Befolkningen	233 192	235 622	273 023	293 027
Innvandrerbefolkningen	6 897	8 348	12 431	15 116
Førstegenerasjonsinnvandrere	6 814	8 234	12 255	14 863
Etterkommere	83	114	176	253
Ikke innvandrere	226 295	227 274	260 592	277 911
		Antall personer, i alt, i alderen 18 ¹ -67 ² år		
Befolkningen	2 805 870	2 858 085	2 831 563	2 917 232
Innvandrerbefolkningen	142 273	169 056	211 195	259 271
Førstegenerasjonsinnvandrere	138 855	163 320	203 942	248 342
Etterkommere	3 418	5 736	7 253	10 929
Ikke innvandrere	2 663 597	2 689 029	2 620 368	2 657 961
		Personer med uførepensjon som andel av antall personer 18 ¹ -67 ² år. Prosent		
Befolkningen	8,3	8,2	9,6	10,0
Innvandrerbefolkningen	4,9	4,9	5,9	5,8
Førstegenerasjonsinnvandrere	4,9	5,0	6,0	6,0
Etterkommere	2,4	2,0	2,4	2,3
Ikke innvandrere	8,5	8,5	9,9	10,5

¹ I 1992 og 1996 er 16 år nedre aldersgrense for uførepensjon. I 2000 og 2004 er 18 år nedre aldersgrense.

² En person kan motta uførepensjon til og med den måneden personen fyller 67 år. I befolkningsgrunnlaget inngår derfor bare 1/12 av personene på 67 år.

Tabell A3. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon og bosatte førstegenerasjonsinnvandrere, i alt, i alderen 18¹-67² år pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004. Landbakgrunn

	1992	1996	2000	2004
	Antall personer med uførepensjon			
Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon	6 814	8 234	12 255	14 863
Landbakgrunn. Verdensregion				
Norden	2 312	2 276	2 567	2 672
Vest-Europa ³	1 207	1 359	1 664	1 778
Øst-Europa	824	905	1 388	1 864
Nord-Amerika og Oceania	382	291	271	288
Asia med Tyrkia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika	2 089	3 403	6 365	8 261
Vestlige land	3 901	3 926	4 502	4 738
Ikke-vestlige land	2 913	4 308	7 753	10 125
	Antall personer, i alt, i alderen 18 ¹ -67 ² år			
Førstegenerasjonsinnvandrere	138 855	163 320	203 942	248 342
Landbakgrunn. Verdensregion				
Norden	30 215	33 909	41 358	40 799
Vest-Europa ³	22 840	23 447	26 031	28 300
Øst-Europa	12 823	23 426	32 100	42 746
Nord-Amerika og Oceania	7 036	6 560	6 169	6 385
Asia med Tyrkia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika	65 941	75 978	98 284	130 112
Vestlige land	60 091	63 916	73 558	75 484
Ikke-vestlige land	78 764	99 404	130 384	172 858
	Personer med uførepensjon som andel av antall personer 18 ¹ -67 ² år. Prosent			
Førstegenerasjonsinnvandrere	4,9	5,0	6,0	6,0
Landbakgrunn. Verdensregion				
Norden	7,7	6,7	6,2	6,6
Vest-Europa	5,3	5,8	6,4	6,3
Øst-Europa	6,4	3,9	4,3	4,4
Nord-Amerika og Oceania	5,4	4,4	4,4	4,5
Asia med Tyrkia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika	3,2	4,5	6,5	6,4
Vestlige land	6,5	6,1	6,1	6,3
Ikke-vestlige land	3,7	4,3	6,0	5,9

¹ I 1992 og 1996 er 16 år nedre aldersgrense for uførepensjon. I 2000 og 2004 er 18 år nedre aldersgrense.

² En person kan motta uførepensjon til og med den måneden personen fyller 67 år. I befolkningsgrunnlaget inngår derfor bare 1/12 av personene på 67 år.

³ Unntatt Norden.

Tabell A4. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter kjønn, alder og landbakgrunn pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004. Antall personer og prosent

	1992		1996		2000		2004	
	Antall personer	Prosent	Antall personer	Prosent	Antall personer	Prosent	Antall personer	Prosent
Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon, i alt	6 814	100	8 234	100	12 255	100	14 863	100
Kjønn								
Menn	3 267	48	4 197	51	6 388	52	7 776	52
Kvinner	3 547	52	4 037	49	5 867	48	7 087	48
Alder								
18 ¹ -39 år	518	8	783	10	1 417	12	1 355	9
40-49 år	1 459	21	1 761	21	2 740	22	3 254	22
50-54 år	1 021	15	1 531	19	2 189	18	2 437	16
55-59 år	1 286	19	1 514	18	2 498	20	3 137	21
60-64 år	1 677	25	1 803	22	2 455	20	3 416	23
65-67 år	853	12	842	10	956	8	1 264	9
Gjennomsnittlig alder. År	54		53		52		53	
Landbakgrunn. Verdensregion								
Norden	2 312	34	2 276	28	2 567	21	2 672	18
Vest-Europa ²	1 207	18	1 359	16	1 664	14	1 778	12
Øst-Europa	824	12	905	11	1 388	11	1 864	13
Nord-Amerika og Oceania	382	5	291	4	271	2	288	2
Asia med Tyrkia, Afrika, Sør- og Mellom-Amerika	2 089	31	3 403	41	6 365	52	8 261	56
Vestlige land	3 901	57	3 926	48	4 502	37	4 738	32
Ikke-vestlige land	2 913	43	4 308	52	7 753	63	10 125	68

¹ Se note 1, tabell A2.

² Se note 3, tabell A3.

Tabell A5. Bosatte uførepensjonister etter kjønn og alder pr. 31.12.1992, -1996, -2000 og -2004. Antall personer og prosent

	1992		1996		2000		2004	
	Antall personer	Prosent	Antall personer	Prosent	Antall personer	Prosent	Antall personer	Prosent
Uførepensjonister i alt	233 192	100	235 622	100	273 023	100	293 027	100
Kjønn								
Menn	102 792	44	101 976	43	115 430	42	124 152	42
Kvinner	130 400	56	133 646	57	157 593	58	168 875	58
Alder								
18'-39 år	24 891	11	27 081	11	31 973	12	29 848	10
40-49 år	40 525	17	43 748	19	50 265	18	49 851	17
50-54 år	28 158	12	34 238	15	44 406	16	41 471	14
55-59 år	39 876	17	41 518	18	52 349	19	65 406	22
60-64 år	64 440	28	57 724	24	65 181	24	74 108	25
65-67 år	35 302	15	31 313	13	28 849	11	32 343	11
Gjennomsnittlig alder. År	54		54		53		54	

¹ Se note 1, tabell A2.

Tabell A6. Bosatte første generasjonsinnvandrere med uførepensjon og bosatte første generasjonsinnvandrere, i alt, i alderen 18-67¹ år pr. 31.12.2000 og -2004. Grupper for kjønn, bosted og alder

	2000			2004		
	Alle	Menn	Kvinner	Alle	Menn	Kvinner
	Antall personer med uførepensjon					
Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon	12 255	6 388	5 867	14 863	7 776	7 087
Bosted						
Oslo	4 748	2 873	1 875	5 343	3 189	2 154
Resten av landet	7 507	3 515	3 992	9 520	4 587	4 933
Alder						
18-39 år	1 417	846	571	1 355	787	568
40-49 år	2 740	1 400	1 340	3 254	1 731	1 523
50-54 år	2 189	1 175	1 014	2 437	1 211	1 226
55-59 år	2 498	1 264	1 234	3 137	1 650	1 487
60-64 år	2 455	1 239	1 216	3 416	1 744	1 672
65-67 ¹ år	956	464	492	1 264	653	611
	Antall personer, i alt, i alderen 18-67 ¹ år					
Førstegenerasjonsinnvandrere	203 942	103 383	100 559	248 342	122 440	125 902
Bosted						
Oslo	66 062	34 640	31 422	78 310	40 226	38 084
Resten av landet	137 880	68 743	69 137	170 032	82 214	87 818
Alder						
18-39 år	118 371	58 876	59 495	140 004	66 180	73 824
40-49 år	45 458	23 973	21 485	58 657	30 663	27 994
50-54 år	16 540	9 027	7 513	19 429	10 179	9 250
55-59 år	12 311	6 282	6 029	15 563	8 247	7 316
60-64 år	8 516	4 021	4 495	11 165	5 513	5 652
65-67 ¹ år	2 746	1 204	1 542	3 524	1 658	1 866
	Personer med uførepensjon som andel av antall personer 18-67 ¹ år. Prosent					
Førstegenerasjonsinnvandrere	6,0	6,2	5,8	6,0	6,4	5,6
Bosted						
Oslo	7,2	8,3	6,0	6,8	7,9	5,7
Resten av landet	5,4	5,1	5,8	5,6	5,6	5,6
Alder						
18-39 år	1,2	1,4	1,0	1,0	1,2	0,8
40-49 år	6,0	5,8	6,2	5,6	5,7	5,4
50-54 år	13,2	13,0	13,5	12,5	11,9	13,3
55-59 år	20,3	20,1	20,5	20,2	20,0	20,3
60-64 år	28,8	30,8	27,1	30,6	31,6	29,6
65-67 ¹ år	34,8	38,5	31,9	35,9	39,4	32,7

¹ Se note 2, tabell A2.

Tabell A7. Bosatte personer med uførepensjon og bosatte personer, i alt, i alderen 18-67¹ år pr. 31.12.2000 og -2004. Grupper for kjønn, bosted og alder

	2000			2004		
	Alle	Menn	Kvinner	Alle	Menn	Kvinner
Antall personer med uførepensjon						
Alle uførepensjonister	273 023	115 430	157 593	293 027	124 152	168 875
Bosted						
Oslo	26 533	11 527	15 006	26 637	11 669	14 968
Resten av landet	246 490	103 903	142 587	266 390	112 483	153 907
Alder						
18-39 år	31 973	15 292	16 681	29 848	14 623	15 225
40-49 år	50 265	20 693	29 572	49 851	21 003	28 848
50-54 år	44 406	17 389	27 017	41 471	16 539	24 932
55-59 år	52 349	20 848	31 501	65 406	26 256	39 150
60-64 år	65 181	28 298	36 883	74 108	31 507	42 601
65-67 ¹ år	28 849	12 910	15 939	32 343	14 224	18 119
Antall personer, i alt, i alderen 18-67 ¹ år						
Alle personer	2 831 563	1 436 764	1 394 799	2 917 232	1 477 988	1 439 244
Bosted						
Oslo	345 775	172 993	172 782	362 808	181 695	181 113
Resten av landet	2 485 788	1 263 771	1 222 017	2 554 424	1 296 293	1 258 131
Alder						
18-39 år	1 393 911	710 529	683 382	1 371 011	695 638	675 373
40-49 år	625 136	318 438	306 698	646 327	328 863	317 464
50-54 år	308 364	157 590	150 774	299 150	152 049	147 101
55-59 år	248 061	125 304	122 757	300 506	152 620	147 886
60-64 år	188 281	92 561	95 720	223 616	111 690	111 926
65-67 ¹ år	67 810	32 342	35 468	76 622	37 128	39 494
Personer med uførepensjon som andel av antall personer 18-67 ¹ år. Prosent						
Alle personer	9,6	8,0	11,3	10,0	8,4	11,7
Bosted						
Oslo	7,7	6,7	8,7	7,3	6,4	8,3
Resten av landet	9,9	8,2	11,7	10,4	8,7	12,2
Alder						
18-39 år	2,3	2,2	2,4	2,2	2,1	2,3
40-49 år	8,0	6,5	9,6	7,7	6,4	9,1
50-54 år	14,4	11,0	17,9	13,9	10,9	17,0
55-59 år	21,1	16,6	25,7	21,8	17,2	26,5
60-64 år	34,6	30,6	38,5	33,1	28,2	38,1
65-67 ¹ år ¹	42,5	39,9	44,9	42,2	38,3	45,9

¹ Se note 2, tabell A2.**Tabell A8. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter kjønn, bosted, størrelse på pensjonen, alder, uføregrad og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000. Antall personer og prosent**

	Alle	Menn	Kvinner	I prosent av antall personer med uførepensjon		
				Alle	Menn	Kvinner
Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i alt	12 255	6 388	5 867	100	100	100
Bosted						
Oslo	4 748	2 873	1 875	39	45	32
Resten av landet	7 507	3 515	3 992	61	55	68
Størrelse på pensjonen						
Med minstepensjon	3 980	1 472	2 508	32	23	43
Med større pensjon enn minstepensjon	8 275	4 916	3 359	68	77	57
Alder						
18-39 år	1 417	846	571	12	13	10
40-49 år	2 740	1 400	1 340	22	22	23
50-54 år	2 189	1 175	1 014	18	18	17
55-59 år	2 498	1 264	1 234	20	20	21
60-64 år	2 455	1 239	1 216	20	19	21
65-67 år	956	464	492	8	7	8
Uføregrad						
100 prosent	10 503	5 884	4 619	86	92	79
Mindre enn 100 prosent	1 752	504	1 248	14	8	21
Mottak av sosialhjelp						
Har mottatt sosialhjelp	1 923	1 311	612	16	21	10
Har ikke mottatt sosialhjelp	10 332	5 077	5 255	84	79	90

Tabell A9. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter kjønn, bosted, størrelse på pensjonen, alder, uføregrad og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2004. Antall personer og prosent

	Alle	Menn	Kvinner	prosent av antall personer med uførepensjon		
				Alle	Menn	Kvinner
Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i alt	14 863	7 776	7 087	100	100	100
Bosted						
Oslo	5 343	3 189	2 154	36	41	30
Resten av landet	9 520	4 587	4 933	64	59	70
Størrelse på pensjonen						
Med minstepensjon	5 083	2 066	3 017	34	27	43
Med større pensjon enn minstepensjon	9 780	5 710	4 070	66	73	57
Alder						
18-39 år	1 355	787	568	9	10	8
40-49 år	3 254	1 731	1 523	22	22	21
50-54 år	2 437	1 211	1 226	16	16	17
55-59 år	3 137	1 650	1 487	21	21	21
60-64 år	3 416	1 744	1 672	23	22	24
65-67 år	1 264	653	611	9	8	9
Uføregrad						
100 prosent	12 886	7 182	5 704	87	92	80
Mindre enn 100 prosent	1 977	594	1 383	13	8	20
Mottak av sosialhjelp						
Har mottatt sosialhjelp	1 887	1 224	663	13	16	9
Har ikke mottatt sosialhjelp	12 976	6 552	6 424	87	84	91

Tabell A10. Bosatte personer med uførepensjon etter kjønn, bosted, størrelse på pensjonen, alder, uføregrad og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000. Antall personer og prosent

	Alle	Menn	Kvinner	prosent av antall personer med uførepensjon		
				Alle	Menn	Kvinner
Uførepensjonister i alt	273 023	115 430	157 593	100	100	100
Bosted						
Oslo	26 533	11 527	15 006	10	10	10
Resten av landet	246 490	103 903	142 587	90	90	90
Størrelse på pensjonen						
Med minstepensjon	59 404	7 888	51 516	22	7	33
Med større pensjon enn minstepensjon	213 619	107 542	106 077	78	93	67
Alder						
18-39 år	31 973	15 292	16 681	12	13	11
40-49 år	50 265	20 693	29 572	18	18	19
50-54 år	44 406	17 389	27 017	16	15	17
55-59 år	52 349	20 848	31 501	19	18	20
60-64 år	65 181	28 298	36 883	24	25	23
65-67 år	28 849	12 910	15 939	11	11	10
Uføregrad						
100 prosent	214 863	99 499	115 364	79	86	73
Mindre enn 100 prosent	58 160	15 931	42 229	21	14	27
Mottak av sosialhjelp						
Har mottatt sosialhjelp	20 977	10 890	10 087	8	9	6
Har ikke mottatt sosialhjelp	252 046	104 540	147 506	92	91	94

Tabell A11. Bosatte personer med uførepensjon etter kjønn, bosted, størrelse på pensjonen, alder, uføregrad og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2004. Antall personer og prosent

	Alle	Menn	Kvinner	I prosent av antall personer med uførepensjon		
				Alle	Menn	Kvinner
Uførepensjonister i alt	293 027	124 152	168 875	100	100	100
Bosted						
Oslo	26 637	11 669	14 968	9	9	9
Resten av landet	266 390	112 483	153 907	91	91	91
Størrelse på pensjonen						
Med minstepensjon	54 996	8 270	46 726	19	7	28
Med større pensjon enn minstepensjon	238 031	115 882	122 149	81	93	72
Alder						
18-39 år	29 848	14 623	15 225	10	12	9
40-49 år	49 851	21 003	28 848	17	17	17
50-54 år	41 471	16 539	24 932	14	13	15
55-59 år	65 406	26 256	39 150	22	21	23
60-64 år	74 108	31 507	42 601	25	25	25
65-67 år	32 343	14 224	18 119	11	11	11
Uføregrad						
100 prosent	233 379	106 847	126 532	80	86	75
Mindre enn 100 prosent	59 648	17 305	42 343	20	14	25
Mottak av sosialhjelp						
Har mottatt sosialhjelp	18 123	9 589	8 534	6	8	5
Har ikke mottatt sosialhjelp	274 904	114 563	160 341	94	92	95

Tabell A12. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon og bosatte førstegenerasjonsinnvandrere, i alt, i alderen 18-67¹ år etter botid pr. 31.12.2000 og -2004. Antall personer og prosent

	Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon		Førstegenerasjonsinnvandrere, i alt, i alderen 18-67 ¹ år		Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon som andel av førstegenerasjonsinnvandrere, i alt, i alderen 18-67 ¹ år. Prosent
	Antall personer	Prosent	Antall personer	Prosent	
2000					
I alt	12 255	100	203 630	100	6,0
Botid ²					
Under 10 år	735	6	102 558	50	0,7
10-14 år	1 961	16	39 499	19	5,0
15-19 år	1 276	10	19 133	9	6,7
20-24 år	1 698	14	14 828	7	11,5
25-29 år	2 648	22	12 162	6	21,8
30 år eller mer	3 937	32	15 450	8	25,5
Gjennomsnittlig botid ² . År	25		12		
Botid ² . År:					
(1. kvartil) Median (3. kvartil)	(17) 26 (33)		(3) 10 (18)		
2004					
I alt	14 863	100	248 342	100	6,0
Botid					
Under 10 år	600	4	117 093	47	0,5
10-14 år	1 417	10	38 015	15	3,7
15-19 år	2 868	19	39 936	16	7,2
20-24 år	1 677	11	17 774	7	9,4
25-29 år	2 094	14	13 690	6	15,3
30 år eller mer	6 207	42	21 834	9	28,4
Gjennomsnittlig botid. År	26		13		
Botid. År:					
(1. kvartil) Median (3. kvartil)	(17) 27 (34)		(4) 11 (18)		

¹ Se note 2, tabell A2.² Blant alle førstegenerasjonsinnvandrere i 2000 har 312 personer uoppgett på botid. Disse er ikke inkludert. Ingen av førstegenerasjonsinnvandrerne med uførepensjon har uoppgett på botid i 2004.

Tabell A13. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i alderen 18-67 år etter alder og botid pr. 31.12.2000 og -2004, og andel førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon i alderen 18-67 år i grupper for alder og botid pr. 31.12.2004. Prosent

	Alder						
	I alt	18-39 år	40-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-67 år
2000							
I alt	100	12	22	18	20	20	8
Botid ¹							
Under 10 år	6	2	2	1	1	1	0
10-14 år	16	5	6	2	2	1	0
15-19 år	10	2	4	2	1	1	0
20-24 år	14	2	5	3	2	2	1
25-29 år	22	1	5	7	5	4	1
30 år eller mer	32	0	1	4	9	12	5
2004							
I alt	100	9	22	16	21	23	9
Botid							
Under 10 år	4	1	1	1	1	1	0
10-14 år	10	2	3	2	1	1	0
15-19 år	19	3	8	3	2	2	1
20-24 år	11	1	4	2	2	2	0
25-29 år	14	1	4	3	3	2	1
30 år eller mer	42	0	2	5	12	16	6
2004							
Andel med uførepensjon i grupper for alder og botid. Prosent							
Alle	6,0	1,0	5,6	12,5	20,2	30,6	35,9
Botid							
Under 10 år	0,5	0,2	0,9	2,2	3,7	6,3	5,5
10-14 år	3,7	1,5	4,6	9,0	11,3	18,8	22,2
15-19 år	7,2	2,7	7,1	15,0	21,4	33,4	36,8
20-24 år	9,4	3,6	8,5	11,4	16,6	30,1	41,1
25-29 år	15,3	4,4	13,1	15,1	22,2	34,6	47,3
30 år eller mer	28,4	4,9	15,3	22,0	27,7	35,8	41,5

¹ Se note 2, tabell A12.

Tabell A14. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67¹ år. Andelen menn/kvinner, gjennomsnittlig alder, gjennomsnittlig botid og personer med uførepensjon i grupper for landbakgrunn pr. 31.12.2000

	Førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 ¹ år			Personer med uførepensjon		
	Antall personer	Andelen menn/kvinner. Prosent	Gjennomsnittlig alder. År	Gjennomsnittlig botid ² . År	Antall personer	Prosent
Alle	203 942	51/49	38	12	12 255	6,0
Landbakgrunn. Verdensregion og enkelte land						
Norden	41 358	47/53	41	14	2 567	6,2
Vest-Europa ³	26 031	57/43	43	16	1 664	6,4
Øst-Europa	32 100	44/56	37	9	1 388	4,3
Serbia og Montenegro	8 890	56/44	36	8	495	5,6
Polen	4 839	30/70	40	13	293	6,1
Bosnia-Hercegovina	8 606	50/50	39	6	103	1,2
Øst-Europa, ellers	9 765	36/64	37	9	497	5,1
Nord-Amerika og Oceania	6 169	48/52	41	14	271	4,4
USA	4 623	48/52	42	14	208	4,5
Nord-Amerika og Oceania, ellers	1 546	50/50	40	12	63	4,1
Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika	98 284	53/47	36	11	6 365	6,5
Tyrkia	6 681	57/43	34	13	763	11,4
Marokko	3558	63/37	36	13	534	15,0
Somalia	5 553	55/45	32	6	92	1,7
Sri Lanka	6 500	54/46	35	10	142	2,2
Filippinene	4 713	20/80	38	12	173	3,7
India	3 779	52/48	39	15	371	9,8
Irak	8 288	75/25	33	3	259	3,1
Iran	7 612	59/41	36	10	521	6,8
Kina	2 520	46/54	38	11	56	2,2
Pakistan	11 907	54/46	38	17	1550	13,0
Thailand	3 107	10/90	34	8	61	2,0
Vietnam	9 899	51/49	35	14	589	6,0
Chile	4 586	55/45	38	14	289	6,3
Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika, ellers	19 581	53/47	36	10	965	4,9

¹ Se note 2, tabell A2.

² Se note 2, tabell A12.

³ Se note 3, tabell A3.

Tabell A15. Bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67¹ år. Andelen menn/kvinner, gjennomsnittlig alder, gjennomsnittlig botid og personer med uførepensjon i grupper for landbakgrunn pr. 31.12.2004

	Førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67 ¹ år				Personer med uførepensjon	
	Antall personer	Andelen menn/kvinner. Prosent	Gjennomsnittlig alder. År	Gjennomsnittlig botid ² . År	Antall personer	Prosent
Alle	248 342	49/51	38	13	14 863	6,0
Landbakgrunn. Verdensregion og enkelte land						
Norden	40 799	48/52	42	16	2 672	6,6
Vest-Europa ²	28 300	58/42	44	16	1 778	6,3
Øst-Europa	42 746	43/57	37	10	1 864	4,4
Serbia og Montenegro	7 334	53/47	35	10	379	5,2
Polen	7 151	39/61	40	12	408	5,7
Bosnia-Hercegovina	10 016	50/50	39	10	350	3,5
Øst-Europa, ellers	18 245	35/65	36	8	727	4,0
Nord-Amerika og Oceania	6 385	49/51	42	14	288	4,5
USA	4 582	47/53	43	15	220	4,8
Nord-Amerika og Oceania, ellers	1 803	52/48	39	12	68	3,8
Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika	130 112	50/50	36	12	8 261	6,4
Tyrkia	8 267	57/43	36	14	918	11,1
Marokko	3979	60/40	38	15	555	14,0
Somalia	9 476	56/44	32	7	167	1,8
Sri Lanka	7 403	53/47	37	13	231	3,1
Filippinene	6 387	18/82	38	12	258	4,0
India	4 211	51/49	41	17	466	11,1
Irak	10 927	61/39	34	6	469	4,3
Iran	10 112	57/43	37	11	773	7,6
Kina	3 541	44/56	38	10	73	2,1
Pakistan	13 609	52/48	39	18	1 741	12,8
Thailand	5 602	9/91	35	7	104	1,9
Vietnam	10 941	49/51	37	16	806	7,4
Chile	5 205	54/46	39	16	378	7,3
Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika, ellers	30 452	52/48	36	9	1 322	4,3

¹ Se note 2, tabell A2.² Se note 3, tabell A3.

Tabell A16. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter landbakgrunn, alder, kjønn, botid, størrelse på pensjonen og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000 og -2004. Bosnia-Hercegovina, Somalia, Thailand, Sri-Lanka, Kina og Irak

	Landbakgrunn					
	Bosnia Hercegovina	Somalia	Thailand	Sri Lanka	Kina	Irak
2000						
Andel personer med uførepensjon ¹ . Prosent	1,2	1,7	2,0	2,2	2,2	3,1
Uførepensjonister i alt. Prosent	100	100	100	100	100	100
Alder						
18-39 år	10	39	15	32	2	32
40-49 år	16	26	44	35	18	39
50-54 år	27	11	23	16	9	11
55-59 år	17	12	15	9	16	7
60-64 år	26	11	3	6	34	8
65-67 ¹ år	4	1	-	1	21	3
Gjennomsnittlig alder. År	53	44	47	45	57	44
Andel menn/kvinner. Prosent	54/46	68/32	3/97	63/37	48/52	80/20
Gjennomsnittlig botid ² . År	12	13	17	16	23	9
Median botid ² . År	7	12	17	14	21	9
Minstepensjon/større pensjon. Prosent	71/29	62/38	49/51	35/65	30/70	86/16
Har mottatt/ikke mottatt sosialhjelp. Prosent	46/54	54/46	21/79	31/69	16/84	53/47
2004						
Andel personer med uførepensjon ¹ . Prosent	3,5	1,8	1,9	3,1	2,1	4,3
Uførepensjonister i alt. Prosent	100	100	100	100	100	100
Alder						
18-39 år	13	31	12	18	3	26
40-49 år	18	33	38	37	10	39
50-54 år	17	10	27	23	18	16
55-59 år	23	11	13	10	22	10
60-64 år	21	11	10	7	27	7
65-67 ¹ år	8	5	-	4	21	2
Gjennomsnittlig alder. År	52	45	49	48	57	46
Andel menn/kvinner. Prosent	54/46	67/33	4/96	60/40	49/51	76/24
Gjennomsnittlig botid. År	15	15	19	19	23	12
Median botid. År	11	15	18	17	22	12
Minstepensjon/større pensjon. Prosent	57/43	64/36	48/52	33/67	38/62	83/17
Har mottatt/ikke mottatt sosialhjelp. Prosent	33/67	43/57	13/87	15/85	14/86	36/64

¹ Se note 2, tabell A2.

² Se note 2, tabell A12.

Tabell A17. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter landbakgrunn, alder, kjønn, botid, størrelse på pensjonen og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000 og -2004. Filippinene, Serbia og Montenegro, Vietnam, Polen og Chile

	Landbakgrunn				
	Filippinene	Serbia og Montenegro	Vietnam	Polen	Chile
2000					
Andel personer med uførepensjon ¹ . Prosent	3,7	5,6	6,0	6,1	6,3
Uførepensjonister i alt. Prosent	100	100	100	100	100
Alder					
18-39 år	10	14	24	10	12
40-49 år	26	31	31	31	29
50-54 år	23	20	13	22	18
55-59 år	22	18	14	16	22
60-64 år	17	13	14	16	13
65-67 ¹ år	2	5	4	5	6
Gjennomsnittlig alder. År	51	50	48	51	51
Andel menn/kvinner. Prosent	30/70	53/47	59/41	24/76	46/54
Gjennomsnittlig botid ² . År	20	23	16	21	19
Median botid ² . År	20	27	17	19	18
Minstepensjon/større pensjon. Prosent	35/65	25/75	51/49	41/59	41/59
Har mottatt/ikke mottatt sosialhjelp. Prosent	12/88	15/85	24/76	17/83	18/82
2004					
Andel personer med uførepensjon ¹ . Prosent	4,0	5,2	7,4	5,7	7,3
Uførepensjonister i alt. Prosent	100	100	100	100	100
Alder					
18-39 år	6	12	15	7	8
40-49 år	22	30	33	24	22
50-54 år	19	23	18	20	21
55-59 år	24	17	15	21	21
60-64 år	22	14	15	21	21
65-67 ¹ år	7	5	5	7	7
Gjennomsnittlig alder. År	54	50	50	53	53
Andel menn/kvinner. Prosent	28/72	54/46	58/42	24/76	45/55
Gjennomsnittlig botid. År	23	23	20	23	22
Median botid. År	23	19	21	22	18
Minstepensjon/større pensjon. Prosent	26/74	37/63	45/55	43/57	39/61
Har mottatt/ikke mottatt sosialhjelp. Prosent	5/95	19/81	15/85	15/85	18/82

¹ Se note 2, tabell A2.² Se note 2, tabell A12.

Tabell A18. Førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon etter landbakgrunn, alder, kjønn, botid, størrelse på pensjonen og mottak av sosialhjelp pr. 31.12.2000 og -2004. Iran, India, Tyrkia, Pakistan og Marokko

	Landbakgrunn				
	Iran	India	Tyrkia	Pakistan	Marokko
2000					
Andel personer med uførepensjon ¹ . Prosent	6,8	9,8	11,4	13,0	15,0
Uførepensjonister i alt. Prosent	100	100	100	100	100
Alder					
18-39 år	29	8	22	11	17
40-49 år	38	30	29	26	34
50-54 år	13	22	21	26	18
55-59 år	10	20	16	20	16
60-64 år	7	14	9	14	12
65-67 ¹ år	3	5	2	3	3
Gjennomsnittlig alder. År	46	52	48	51	49
Andel menn/kvinner. Prosent	66/34	52/48	61/39	68/32	79/21
Gjennomsnittlig botid ² . År	12	24	22	25	24
Median botid ² . År	12	25	23	26	26
Minstepensjon/større pensjon. Prosent	78/22	22/78	26/74	24/76	18/82
Har mottatt/ikke mottatt sosialhjelp. Prosent	48/52	8/92	15/85	11/89	17/83
2004					
Andel personer med uførepensjon ¹ . Prosent	7,6	11,1	11,1	12,8	14,0
Uførepensjonister i alt. Prosent	100	100	100	100	100
Alder					
18-39 år	15	5	17	8	12
40-49 år	43	23	31	19	35
50-54 år	19	22	17	22	16
55-59 år	10	24	20	26	16
60-64 år	10	20	12	20	16
65-67 ¹ år	3	7	3	6	4
Gjennomsnittlig alder. År	48	54	49	53	51
Andel menn/kvinner. Prosent	63/37	51/49	60/40	65/35	76/24
Gjennomsnittlig botid. År	15	27	25	29	27
Median botid. År	16	29	26	30	27
Minstepensjon/større pensjon. Prosent	74/26	20/80	29/71	27/73	20/80
Har mottatt/ikke mottatt sosialhjelp. Prosent	29/71	6/94	11/89	6/94	12/88

¹ Se note 2, tabell A2.

² Se note 2, tabell A12.

Tabell A19. Antall personer med uførepensjon blant alle bosatte personer og blant bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67¹ år pr. 31.12.2000. Grupper for alder og landbakgrunn. Prosent

	Alle		Alder				
	18-67 ¹ år	18-39 år	40-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-67 ¹ år
Alle bosatte							
Personer med uførepensjon. Prosent	9,6	2,3	8,0	14,4	21,1	34,6	42,5
Antall personer, i alt	2 831 563	1 393 911	625 136	308 364	248 061	188 281	67 810
Alle førstegenerasjonsinnvandrere							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,0	1,2	6,0	13,2	20,3	28,8	34,8
Antall personer, i alt	203 942	118 371	45 458	16 540	12 311	8 516	2 746
Landbakgrunn. Verdensregion							
Norden							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,2	0,4	3,0	9,0	16,6	30,2	39,5
Antall personer, i alt	41 358	20 711	8 745	4 291	4 052	2 618	941
Vest-Europa²							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,4	0,5	2,8	7,6	16,1	24,0	34,2
Antall personer, i alt	26 031	10 684	6 297	3 381	2 998	2 068	603
Personer med uførepensjon. Prosent	4,3	0,7	4,5	10,8	17,1	21,7	24,0
Antall personer, i alt	32 100	18 865	7 499	2 446	1 438	1 386	466
Øst-Europa							
Personer med uførepensjon. Prosent	4,3	0,7	4,5	10,8	17,1	21,7	24,0
Antall personer, i alt	32 100	18 865	7 499	2 446	1 438	1 386	466
Nord-Amerika og Oceania							
Personer med uførepensjon. Prosent	4,4	0,5	2,9	6,1	12,9	19,4	30,1
Antall personer, i alt	6 169	2 865	1 700	639	503	319	143
Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,5	1,8	9,1	21,5	31,0	37,9	37,6
Antall personer, i alt	98 284	65 246	21 217	5 783	3 320	2 125	593

¹ Se note 2, tabell A2.² Se note 3, tabell A3.**Tabell A20. Antall personer med uførepensjon blant alle bosatte personer og blant bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67¹ år pr. 31.12.2004. Grupper for alder og landbakgrunn. Prosent**

	Alle		Alder				
	18-67 ¹ år	18-39 år	40-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-67 ¹ år
Alle bosatte							
Personer med uførepensjon. Prosent	10,0	2,2	7,7	13,9	21,8	33,1	42,2
Antall personer, i alt	2 917 232	1 371 011	646 327	299 150	300 506	223 616	76 622
Alle førstegenerasjonsinnvandrere							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,0	1,0	5,6	12,5	20,2	30,6	35,9
Antall personer, i alt	248 342	140 004	58 657	19 429	15 563	11 165	3 524
Landbakgrunn. Verdensregion							
Norden							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,6	0,4	2,9	7,2	16,2	27,7	38,4
Antall personer, i alt	40 799	18 626	9 358	4 031	4 315	3 425	1 044
Vest-Europa²							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,3	0,5	2,0	5,9	13,6	26,1	29,4
Antall personer, i alt	28 300	11 477	6 918	3 039	3 254	2 773	839
Øst-Europa							
Personer med uførepensjon. Prosent	4,4	0,7	4,0	10,2	18,3	27,5	30,0
Antall personer, i alt	42 746	25 168	9 991	3 495	2 178	1 364	550
Nord-Amerika og Oceania							
Personer med uførepensjon. Prosent	4,5	0,4	2,1	7,0	11,2	21,3	23,0
Antall personer, i alt	6 385	2 745	1 763	716	590	436	135
Asia med Tyrkia, Afrika og Sør- og Mellom-Amerika							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,4	1,3	7,9	19,2	29,3	40,4	43,9
Antall personer, i alt	130 112	81 988	30 627	8 148	5 226	3 167	956
Vestlige land							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,3	0,5	2,5	6,7	14,8	26,6	32,5
Antall personer, i alt	75 484	32 848	18 039	7 786	8 159	6 634	2 018
Ikke-vestlige land							
Personer med uførepensjon. Prosent	5,9	1,2	6,9	16,5	26,1	36,5	37,9
Antall personer, i alt	172 858	107 156	40 618	11 643	7 404	4 531	1 506

¹ Se note 2, tabell A2.² Se note 3, tabell A3.

Tabell A21. Antall personer med uførepensjon blant alle bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67¹ år pr. 31.12.2000. Grupper for alder og landbakgrunn. Prosent

	Alle		Alder				
	18-67 ¹ år	18-39 år	40-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-67 ¹ år
Bosnia-Hercegovina							
Personer med uførepensjon. Prosent	1,2	0,2	0,7	3,8	4,2	5,5	1,9
Antall personer, i alt	8 606	4 549	2 189	736	434	489	209
Somalia							
Personer med uførepensjon. Prosent	1,7	0,8	3,2	8,3	18,3	14,1	5,9
Antall personer, i alt	5 553	4 544	741	120	60	71	17
Thailand							
Personer med uførepensjon. Prosent	2,0	0,4	3,7	11,3	20,5	15,4	-
Antall personer, i alt	3 107	2 186	737	124	44	13	3
Sri Lanka							
Personer med uførepensjon. Prosent	2,2	1,0	4,2	9,4	9,5	10,5	9,1
Antall personer, i alt	6 500	4 827	1 192	246	127	86	22
Kina							
Personer med uførepensjon. Prosent	2,2	0,0	1,6	2,7	7,9	26,0	28,6
Antall personer, i alt	2 520	1 463	640	188	114	73	42
Irak							
Personer med uførepensjon. Prosent	3,1	1,3	8,4	12,4	12,9	23,8	25,9
Antall personer, i alt	8 288	6 600	1 196	234	147	84	27
Filippinene							
Personer med uførepensjon. Prosent	3,7	0,7	3,4	11,9	20,2	29,9	15,0
Antall personer, i alt	4 713	2 743	1 330	335	188	97	20
Serbia og Montenegro							
Personer med uførepensjon. Prosent	5,6	1,1	8,4	19,8	31,1	29,7	35,4
Antall personer, i alt	8 890	6 014	1 805	495	289	222	65
Vietnam							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,0	2,2	8,5	15,3	25,2	30,0	28,9
Antall personer, i alt	9 899	6 589	2 130	490	333	267	90
Polen							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,1	1,3	5,9	12,1	17,2	26,3	33,3
Antall personer, i alt	4 839	2 264	1 555	529	268	175	48
Chile							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,3	1,4	6,1	13,4	30,6	40,9	58,6
Antall personer, i alt	4 586	2 505	1 368	382	209	93	29
Iran							
Personer med uførepensjon. Prosent	6,8	3,0	10,7	22,2	27,5	25,4	35,6
Antall personer, i alt	7 612	5 075	1 850	311	189	142	45
India							
Personer med uførepensjon. Prosent	9,8	1,5	10,9	23,8	31,1	40,9	51,3
Antall personer, i alt	3 779	2 000	1 027	345	241	127	39
Tyrkia							
Personer med uførepensjon. Prosent	11,4	3,5	19,5	39,1	55,5	61,0	57,1
Antall personer, i alt	6 681	4 759	1 142	414	220	118	28
Pakistan							
Personer med uførepensjon. Prosent	13,0	2,4	15,4	33,4	45,1	57,2	50,6
Antall personer, i alt	11 907	6 874	2 666	1 220	683	381	83
Marokko							
Personer med uførepensjon. Prosent	15,0	3,9	24,4	46,6	67,4	68,4	50,0
Antall personer, i alt	3 558	2 363	733	208	129	95	30

¹ Se note 2, tabell A2.

Tabell A22. Antall personer med uførepensjon blant alle bosatte førstegenerasjonsinnvandrere i alderen 18-67¹ år pr. 31.12.2004. Grupper for alder og landbakgrunn. Prosent

	Alle			Alder			
	18-67 ¹ år	18-39 år	40-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-67 ¹ år
Bosnia-Hercegovina							
Personer med uførepensjon. Prosent	3,5	0,9	2,5	5,8	12,1	16,9	15,3
Antall personer, i alt	10 016	5 158	2 551	1 045	653	433	176
Somalia							
Personer med uførepensjon. Prosent	1,8	0,7	3,6	8,0	13,9	20,0	24,2
Antall personer, i alt	9 476	7 494	1 530	199	130	90	33
Thailand							
Personer med uførepensjon. Prosent	1,9	0,3	3,1	11,6	14,0	27,0	-
Antall personer, i alt	5 602	3 918	1 299	241	100	37	7
Sri Lanka							
Personer med uførepensjon. Prosent	3,1	0,9	4,3	13,8	10,8	11,0	21,7
Antall personer, i alt	7 403	4 579	2 018	392	222	146	46
Kina							
Personer med uførepensjon. Prosent	2,1	0,1	0,8	5,6	8,7	15,9	32,6
Antall personer, i alt	3 541	2 056	897	231	185	126	46
Irak							
Personer med uførepensjon. Prosent	4,3	1,5	8,9	18,4	21,3	25,2	25,0
Antall personer, i alt	10 927	8 087	2 046	397	230	131	36
Filippinene							
Personer med uførepensjon. Prosent	4,0	0,4	3,4	8,4	20,6	34,4	37,5
Antall personer, i alt	6 387	3 608	1 691	571	306	163	48
Serbia og Montenegro							
Personer med uførepensjon. Prosent	5,2	0,9	6,5	20,7	28,1	34,8	37,5
Antall personer, i alt	7 334	4 768	1 718	421	224	155	48
Vietnam							
Personer med uførepensjon. Prosent	7,4	1,8	9,8	19,4	27,6	37,6	36,0
Antall personer, i alt	10 941	6 625	2 703	764	424	311	114
Polen							
Personer med uførepensjon. Prosent	5,7	0,8	4,9	10,1	19,0	33,3	35,3
Antall personer, i alt	7 151	3 579	1 987	800	448	252	85
Chile							
Personer med uførepensjon. Prosent	7,3	1,2	5,0	14,8	23,0	46,2	67,5
Antall personer, i alt	5 205	2 452	1 657	535	348	173	40
Iran							
Personer med uførepensjon. Prosent	7,6	2,0	10,8	22,8	27,5	35,6	33,9
Antall personer, i alt	10 112	5 823	3 091	644	284	211	59
India							
Personer med uførepensjon. Prosent	11,1	1,0	9,6	21,3	35,3	42,4	47,0
Antall personer, i alt	4 211	2 016	1 110	479	323	217	66
Tyrkia							
Personer med uførepensjon. Prosent	11,1	2,7	17,2	35,1	54,1	59,3	58,3
Antall personer, i alt	8 267	5 581	1 660	456	333	189	48
Pakistan							
Personer med uførepensjon. Prosent	12,8	1,8	11,1	30,0	42,2	58,4	61,9
Antall personer, i alt	13 609	7 571	2 950	1 268	1 071	589	160
Marokko							
Personer med uførepensjon. Prosent	14,0	2,8	18,6	37,3	49,2	67,7	72,7
Antall personer, i alt	3 979	2 338	1 052	244	179	133	33

¹ Se note 2, tabell A2.**Tabell A23. Beregnet antall uførepensjonister blant førstegenerasjonsinnvandrere, gitt samme aldersfordeling blant førstegenerasjonsinnvandrere som i befolkningen 18 år og over. 2004**

	Bosatte første generasjonsinnvandrere etter alder. Prosent	Bosatte personer i befolkningen etter alder Prosent	Beregnet antall førstegenerasjonsinnvandrere etter alder, gitt samme aldersfordeling som i befolkningen	Uføreandel blant førstegenerasjonsinnvandrere. Prosent	Beregnet antall førstegenerasjonsinnvandrere med uførepensjon gitt samme aldersfordeling som i befolkningen
I alt	100	100	¹ 248 342	6,0	20 756
18-39 år	56,4	47,0	116 721	1,0	1 167
40-49 år	23,6	22,2	55 132	5,6	3 087
50-54 år	7,8	10,2	25 331	12,5	3 166
55-59 år	6,3	10,3	25 579	20,2	5 167
60-64 år	4,5	7,7	19 122	30,6	5 851
65-67 år	1,4	2,6	6 457	35,9	2 318

¹ Antall registrerte førstegenerasjonsinnvandrere.

Vedlegg B

Tabeller til delen om sosialhjelp/introduksjonsstønad blant innvandrere

Tabell B1. Oversikt over befolkningen. 1/1-2004 og 1/1-2005

	1/1-2004	1/1-2005
Befolkningen	4 577 457	4 606 363
Innvandrerbefolkningen:	348 940	364 981
Norden	53 940	53 201
Øst-Europa	56 339	61 342
Vest-Europa	35 906	36 960
Asia med Tyrkia	139 653	146 851
Afrika	40 488	43 794
Sør- og Mellom-Amerika	13 158	13 657
Nord-Amerika og Oseania	9 456	9 176
Førstegenerasjonsbefolkningen:	289 104	301 045
Norden	50 701	49 937
Øst-Europa	49 107	53 417
Vest-Europa	33 445	34 400
Asia med Tyrkia	103 776	108 651
Afrika	31 575	33 968
Sør- og Mellom-Amerika	11 384	11 810
Nord-Amerika og Oseania	9 116	8 862

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Tabell B2. Innvandremottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid. 2003 og 2004

	2003	2004
Innvandrere i befolkningen	348 940	364 981
Førstegenerasjonsinnvandrere i befolkningen	289 104	301 045
Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad i innvandrerbefolkningen	30 886	33 508
Lang botid	24 959	25 529
Kort botid	5 927	7 979
Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad i førstegenerasjonsbefolkningen	30 341	32 908
Lang botid	24 414	24 929
Kort botid	5 927	7 979
Mottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad i befolkningen	135 381	132 067

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B3. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og innvandrerbakgrunn. 2003 og 2004

	2003	2004
Med innvandrerbakgrunn	30 341	32 908
Lang botid	24 414	24 929
Vestlige	2 175	2 064
Ikke-vestlige	22 239	22 865
Kort botid	5 927	7 979
Vestlige	274	322
Ikke-vestlige	5 653	7 657

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B4. Innvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og region. 2003 og 2004

	2003	2004
Med lang botid	24 959	25 529
Norden	1 433	1 351
Øst-Europa	4 906	4 907
Vest-Europa	689	651
Asia med Tyrkia	11 271	11 499
Afrika	5 377	5 855
Sør- og Mellom-Amerika	1 106	1 104
Nord-Amerika og Oseania	177	162
Med kort botid	5 927	7 979
Norden	201	256
Øst-Europa	722	1 094
Vest-Europa	58	55
Asia med Tyrkia	2 954	3 554
Afrika	1 915	2 928
Sør- og Mellom-Amerika	62	81
Nord-Amerika og Oseania	15	11

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B5. Andel innvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og region. 2003 og 2004.

	2 003	2 004
Med lang botid i alt	7,2	7,0
Norden	2,7	2,5
Øst-Europa	8,7	8,0
Vest-Europa	1,9	1,8
Asia med Tyrkia	8,1	7,8
Afrika	13,3	13,4
Sør- og Mellom-Amerika	8,4	8,1
Nord-Amerika og Oseania	1,9	1,8
Med kort botid i alt	1,7	2,2
Norden	0,4	0,5
Øst-Europa	1,3	1,8
Vest-Europa	0,2	0,1
Asia med Tyrkia	2,1	2,4
Afrika	4,7	6,7
Sør- og Mellom-Amerika	0,5	0,6
Nord-Amerika og Oseania	0,2	0,1

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B6. Førstegenerasjonsinnvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid og region. 2003 og 2004

	2003	2004
Med lang botid	24 414	24 929
Norden	1 363	1 298
Øst-Europa	4 846	4 841
Vest-Europa	642	608
Asia med Tyrkia	11 003	11 164
Afrika	5 312	5 785
Sør- og Mellom-Amerika	1 078	1 075
Nord-Amerika og Oseania	170	158
Med kort botid	5 927	7 979
Norden	201	256
Øst-Europa	722	1 094
Vest-Europa	58	55
Asia med Tyrkia	2 954	3 554
Afrika	1 915	2 928
Sør- og Mellom-Amerika	62	81
Nord-Amerika og Oseania	15	11

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B7. Mottakere av sosialhjelp/introduksjonstønad med innvandrerbakgrunn etter botid og stønadslengde. 2003 og 2004

	2003	2004
I alt	30 886	33 508
Med lang botid	24 959	25 529
Under 3 måneder	6 189	6 181
3-5 måneder	4 914	5 051
6-9 måneder	5 189	5 354
10 måneder eller mer	8 667	8 943
Med kort botid	5 927	7 979
Under 3 måneder	849	1 692
3-5 måneder	924	1 823
6-9 måneder	1 355	2 179
10 måneder eller mer	2 799	2 285

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B9. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonstønad etter botid og stønadslengde. 2003 og 2004

	2003	2004
I alt	30 341	32 908
Med lang botid	24 414	24 929
Under 3 måneder	5 980	5 919
3-5 måneder	4 742	4 897
6-9 måneder	5 090	5 237
10 måneder eller mer	8 602	8 876
Med kort botid	5 927	7 979
Under 3 måneder	849	1 692
3-5 måneder	924	1 823
6-9 måneder	1 355	2 179
10 måneder eller mer	2 799	2 285

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B8. Andel innvandrere med sosialhjelp/introduksjonstønad etter botid og stønadslengde. 2003 og 2004

	2003	2004
I alt	30 886	33 508
Med lang botid	100	100
Under 3 måneder	24,8	24,2
3-5 måneder	19,7	19,8
6-9 måneder	20,8	21,0
10 måneder eller mer	34,7	35,0
Med kort botid	100	100
Under 3 måneder	14,3	21,2
3-5 måneder	15,6	22,8
6-9 måneder	22,9	27,3
10 måneder eller mer	47,2	28,6

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B10. Alle mottakere av sosialhjelp/introduksjonstønad etter stønadslengde. 2003 og 2004

	2003	2004
I alt	135 381	132 067
Under 3 måneder	49 484	46 639
3-5 måneder	31 646	31 138
6-9 måneder	25 315	25 749
10 måneder eller mer	28 936	28 541
		Prosent
I alt	100	100
Under 3 måneder	36,6	35,3
3-5 måneder	23,4	23,6
6-9 måneder	18,7	19,5
10 måneder eller mer	21,4	21,6

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B11. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonstønad etter botid, stønadslengde og region. 2003

	Totalt	Norden	Øst-Europa uten Tyrkia	Vest-Europa	Asia med Tyrkia	Afrika	Sør- og Mellom-Amerika	Nord-Amerika og Oseania
I alt	30 341	1 564	5 568	700	13 957	7 227	1 140	185
Med lang botid	24 414	1 363	4 846	642	11 003	5 312	1 078	170
Under 3 måneder	5 980	571	970	243	2 532	1 234	368	62
3-5 måneder	4 742	335	747	152	2 116	1 084	266	42
6-9 måneder	5 090	219	869	124	2 381	1 254	201	42
10 måneder eller mer	8 602	238	2 260	123	3 974	1 740	243	24
Med kort botid	5 927	201	722	58	2 954	1 915	62	15
Under 3 måneder	849	94	125	31	348	227	16	8
3-5 måneder	924	54	128	:	407	298	17	:
6-9 måneder	1 355	28	152	6	693	458	14	4
10 måneder eller mer	2 799	25	317	:	1 506	932	15	:

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B12. Førstegenerasjonsmottakere av sosialhjelp/introduksjonsstønad etter botid, stønadslengde og region. 2004

	Totalt	Norden	Øst-Europa uten Tyrkia	Vest-Europa	Asia med Tyrkia	Afrika	Sør- og Mellom- Amerika	Nord-Amerika og Oseania
I alt	32 908	1 554	5 935	663	14 718	8 713	1 156	169
Med lang botid	24 929	1 298	4 841	608	11 164	5 785	1 075	158
Under 3 måneder	5 919	535	976	224	2 437	1 317	377	53
3-5 måneder	4 897	321	798	153	2 116	1 227	240	42
6-9 måneder	5 237	232	852	109	2 380	1 430	209	25
10 måneder eller mer	8 876	210	2 215	122	4 231	1 811	249	38
Med kort botid	7 979	256	1 094	55	3 554	2 928	81	11
Under 3 måneder	1 692	137	240	26	707	550	28	4
3-5 måneder	1 823	64	230	14	824	674	12	5
6-9 måneder	2 179	28	288	:	991	834	29	:
10 måneder eller mer	2 285	27	336	:	1 032	870	12	:

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tabell B13. Andel førstegenerasjonsinnvandrere med sosialhjelp/introduksjonsstønad etter region, botid (2 år og mer) og stønadslengde. Samlet, vestlige og ikke-vestlige førstegenerasjonsinnvandrere. 2004

	Botid i antall år									
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11+
Totalt										
Under 3 måneder	2,7	3,1	3,7	3,6	2,9	2,6	2,3	2,3	2,6	2,1
3 til 5 måneder	2,7	2,9	3,4	3,1	2,3	2,1	2,1	2,0	2,0	1,6
6 til 9 måneder	4,1	3,5	3,9	3,5	2,7	2,3	1,8	2,7	1,9	1,7
10 måneder eller mer	5,5	5,3	6,7	5,9	4,8	4,5	5,1	6,0	4,7	2,6
Vestlige innvandrere										
Under 3 måneder	1,2	1,3	1,2	1,2	1,3	1,5	1,2	0,9	1,3	0,9
3 til 5 måneder	0,8	0,7	1,1	0,9	0,8	0,7	0,7	0,7	0,8	0,6
6 til 9 måneder	0,3	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,4	0,7	0,7	0,4
10 måneder eller mer	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,7	0,7	0,4	0,6	0,5
Ikke-vestlige innvandrere										
Under 3 måneder	3,2	3,8	4,5	4,3	3,7	3,2	2,9	2,8	3,0	2,7
3 til 5 måneder	3,2	3,6	4,2	3,8	3,0	2,9	2,8	2,4	2,4	2,2
6 til 9 måneder	5,1	4,6	5,0	4,4	3,9	3,2	2,5	3,5	2,3	2,4
10 måneder eller mer	7,0	7,1	8,6	7,5	7,2	6,6	7,3	8,1	5,9	3,8

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, SSB.

Tidligere utgitt på emneområdet*Previously issued on the subject***Norges offisielle statistikk (NOS)**

D250: Sosialhjelp, barnevern og familievern 2001

Notater

- 1999/34: Osmunddalen, Å.: Kommunal variasjon i sosialhjelps nivå, inntektsnivå blant sosialhjelpsmottakere og langtidsbruk av sosialhjelp.
- 2002/55: Dahl, G.: Innvandrere og trygd.
- 2003/1: Dahl, G.: Arbeidsmarkedstiltak blant sosialhjelpsmottakere.
- 2004/62: Dahl, G.: Trygd blant innvandrere 1992-2000.
- 2004/66: Østby, L. (red): Innvandrere i Norge - Hvem er de og hvordan går det med dem, Del I Demografi.
- 2004/67: Østby, L. (red): Innvandrere i Norge - Hvem er de og hvordan går det med dem, Del II Levekår.
- 2004/89: Lien, S. og Sivertstøl, Ø.: Langtidsmottakere av sosialhjelp 1997-1999.
- 2005/16: Dahl, G.: Uførepensjonisters bakgrunn.
- 2006/12: Lien, S. og Sivertstøl, Ø.: Veier ut av langtidsmottak av sosialhjelp.

Rapporter (RAPP)

- 1995/1: Kombinert bruk av sosialhjelp og trygdeytelser.
- 2002/20: Økonomi og levekår for ulike grupper trygdemottakere 2001.
- 2005/16: Langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp.

Statistiske analyser (SA)

66: Innvandring og innvandrere 2004

Økonomiske analyser (ØA)

3/2006: Dahl, G., Enes, A. W., Epland, J., Jørgensen, T. og Trewin, C.: Langtidsmottakere av sosialhjelp.

Samfunnsspeilet

- 1/2005: Gaasø, K.: Innvandrere og sosialhjelp: Mest hjelp til å etablere seg.
- 4/2005: Lien, S. og Gaasø, K.: Sosial trygghet: Flere utenfor arbeidslivet.

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter*Recent publications in the series Reports*

- 2005/41 A.C. Bøeng: Energibruk i husholdninger 1930 - 2004 og forbruk etter husholdningstype. 2005. 54s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6911-3
- 2006/1 I. Johansen: Konsumprisindeks for Svalbard 2005. 2006. 36s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6914-8
- 2006/2 T.H. Cristensen, E. Eide og A. Thomassen: Konsumprisindeks for Svalbard 2005. 2006. 43s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6914-8
- 2006/3 M.I. Kirkeberg, J. Epland og A. Andersen: Økonomi og levekår for ulike grupper, 2005. 2006. 103s. 210 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6922-9
- 2006/4 C. Berge, H. Næsheim og B. Østvedt: Sysselsatte og registrerte arbeidsledige på korttidsopphold i Norge. 2006. 54s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6934-5
- 2006/5 J.I. Hamre og M. Bråthen: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak påbegynt 4. kvartal 2003. Dokumentasjon og analyse av effekter november 2004. 2006. 61s. 180 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6926-1
- 2006/6 P.R. Johansen og J-A. Jørgensen: Virkningsberegninger på KVARTS. 2006. 60s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6937-7
- 2006/7 F. Foyn og K.A. Kjesbu: Brukernes vurdering av SkatteFUNN-ordningen. Delrapport i evalueringen av SkatteFUNN-ordningen. 2006. 62s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6938-5
- 2006/8 A. Langørgen, T.A. Galloway og R. Aaberge: Gruppering av kommuner etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser 2003. 2006. 35s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6953-9
- 2006/9 Y. Lohne og H. Nome Næsheim: Eldre i arbeidslivet. 22s. 2006. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6955-5
- 2006/10 A. Langørgen og R. Aaberge: Inntektselastisiteter for kommunale tjenester. 2006. 19s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6960-1
- 2006/11 G. Berge og J.K. Undelstvedt: Kommunal avløpssektor: Gebyrer 2005 - Utslipp, rensing og slamdisponering 2004. 2006. 66s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6964-4
- 2006/12 T. Hægeland, K.A. Kjesbu og J. Møen: Fører SkatteFUNN-ordningen til økt FoU-innsats? Foreløpig rapport om innsatsaddisjonalitet. 2006. 27s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6967-9
- 2006/13 G. Dahl, A. Walstad Elnes. T. Jørgensen og C. Trewin: Langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp. 2006. 41s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82.537-6971-7
- 2006/14 N.K. Buskoven: Undersøkelse om bibliotekbruk. 2006. 71s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6974-1
- 2006/15 A. Barstad, E. Havnen, T. Skarøhamar og K. Sørli: Levekår og flyttemønstre i Oslo indre øst. 2006. 260s. ISBN 82-537-6977-6
- 2006/16 T. Hægeland, L.J. Kirkebøen og O. Raaum: Resultatforskjeller mellom videregående skoler. En analyse basert på karakterdata fra skoleåret 2003-2004. 2006. 64s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-69779-2
- 2006/17 Å.Cappelen, E. Fjærli, F. Foyn, T. Hægeland, K.A. Kjesbu, J. Møen og A. Raknerud: SkatteFUNN-evalueringen - Årsrapport 2005. 2006. 46s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6990-3
- 2006/18 J. Ramm: Inntektsforholdene til grupper med nedsatt funksjonsevne - inntektsregnskap for personer. 2006. 31s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6994-6
- 2006/19 L. Allertsen og T. Kalve. Innvandrerbarn i barnevernet 2004. 2006. 50s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6996-2
- 2006/20 T.A. Galloway og M. Mogstad: Årlig og kronisk fattigdom i Norge. En empirisk analyse av perioden 1993-2001. 2006. 37s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-7002-2
- 2006/23 V. Aalandslid: Valgdeltakelsen blant norske statsborgere med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn ved Stortingsvalget 2005. 2006. 37s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-7022-7